

DIRVA

Nr. 149

Gruodis-December 29, 1961

Cleveland, Ohio

SEKA INDIJOS IR INDONEZIJOS PAVYZDŽIU

Indijos pavyzdys užimti Portugalijos Goą pirmiausia patraukė Indoneziją. Pradėjo mobilizuotis, kad galėtų įsiveržti į Olandijos N. Gvinėją. Bet olandai, iš

anksto pajutę tą pavojų, užaliarmavo savo sąjungininkus ir paprašė, kad JAV imtųsi tarpininkavimo. Bet iš Indonezijos girdėti tik tokie reikalavimai: sutikimą eiti į derybas jei turės garantiją, kad N. Gvinėją bus prie Indonezijos prijungta. Maskva, kaip paprastai tokiomis atvejais būna, palaiko tuos, kurie padeda "naikinti" senąsias kolonijas.

Sekantis Indijos pavyzdžio pasekėjas nori būti Irakas. Pastebėta, kad Irako kariuomenė dideliais kiekiais siunčiama į nafta turtingo Kuvaio pasienį. Bet anglai, kurių žinioje Kuvaitas yra buvęs 62 metus, Kuvaui prieš metus yra davę nepriklausomybę. Taigi Kuvaio užpuolimas, jau yra savarankiškos valstybės užpuolimas.

Anglai, būdami įsipareigoję Kuvaui ginti, į Persijos įlanką skubiai siunčia karinius patiprinimus. Daugelis anglų karių, turėję Kalėdų atostogas, iš atostogų skubiai atsaukti. Kuvaio valdytojas šeikas Abdula Al Salim paprašė anglų pagalbos.

rimti Kanados gaminių pirkimai. 1961 metais Kinijai bus parduota už 212 milijonų, o Kubai už 25 milijonų. Tie skaičiai yra dvigubai didesni, negu buvo 1960 metais ir sudaro 3% viso Kanados eksporto.

• Robert Kennedy vasario mėn. pradžioje lankysis Japonijoje, o vasario pabaigoje Berlyne.

• Laos princas, kurį vieni įsikibę laikosi Maskvos, vykstančiuose pasitarimuose ieško kraštui taikos. Bet derybos eina sunkiai.

• Naujuoju Sovietų Sąjungos ambasadorium Jungtinėse Amerikos Valstybėse paskirtas Anatoly F. Dobrynin, 42 metų amžiaus. Jis nėra buvęs aukštųjų partijos pareigūnų eilėse, bet nuo 1946 metų žinomas kaip karjeros diplomatas. Paskutinį laiką buvo JAV reikalų vedėju Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijoje. Jis moka anglų ir prancūzų kalbas. JAV yra buvęs apie 8 metus, kaip ambasados tarnautojas ar JT sekretoriaus pavaduotojas.

• Amerikoje karines pajėgas šiuo metu sudaro 2,780,975 kariai. Būtent 56,400 kariais daugiau negu buvo spalio mėnesį. Armijoje tarnauja 1,062,582, laivyne 657,899, marinuose 189,728 ir aviacijoje 870,766.

JAV karinis biudžetas ateinančioms metams bus 48 milijonai dolerių. Bet manoma, kad jis galės siekti 53 milijonus dolerių.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Prezidento J. F. Kennedy sveikata, atlikus pagrindinį tikrinimą, rasta visiškai gera. Tėvo sveikata, po įvykusio kraujo išsiliejimo smegenyse, tebesilaiko toje pačioje būklėje.

• Du raudonieji kraštai — Kinija ir Kuba pasidarė

ISPANIJA KINKOSI ARKLIUS GERESNIAM GYVENIMUI

(Dirvos specialaus korespondento Paryžiuje)

Dabartinė Ispanijos padėtis suprantama reikiama žvilgtelėti į jos istoriją ir charakterį. Tuo tarpu kai Napoleono pergalės visoje Europoje įnešė ką tai naujo -- revoliuciniško, Ispanijoje vyko priešingai. Prancūzams ją užėmus, lyg norėdama nors tuo būdu išsaugoti savo nepriklausomybę ir charakterį, užsidarė bet kokiam "naujam vėjui", lyg atsiskyrė nuo vakarų pasaulio. Ir taip liko vieniša savo užgautoje okupuoto krašto ambicijoje. Todėl pradžioje 20 šimtmečio ji dar gyveno 17 šimtmečio tradicijomis ir santvarka.

Ir štai 1931 m. balandžio 14 d. ji pradėjo naują erą -- respublikonišką, kuri, deja, baigėsi civiliniu karu 1936 - 1939 m., lydimu baisių nuostolių ir grūdėsi, kurie vėl pavėlino jos įžengimą į XX amžių. Vėliau, II-sis pasaulinis karas vėl jai sustrūkdė atsistoti ant kojų.

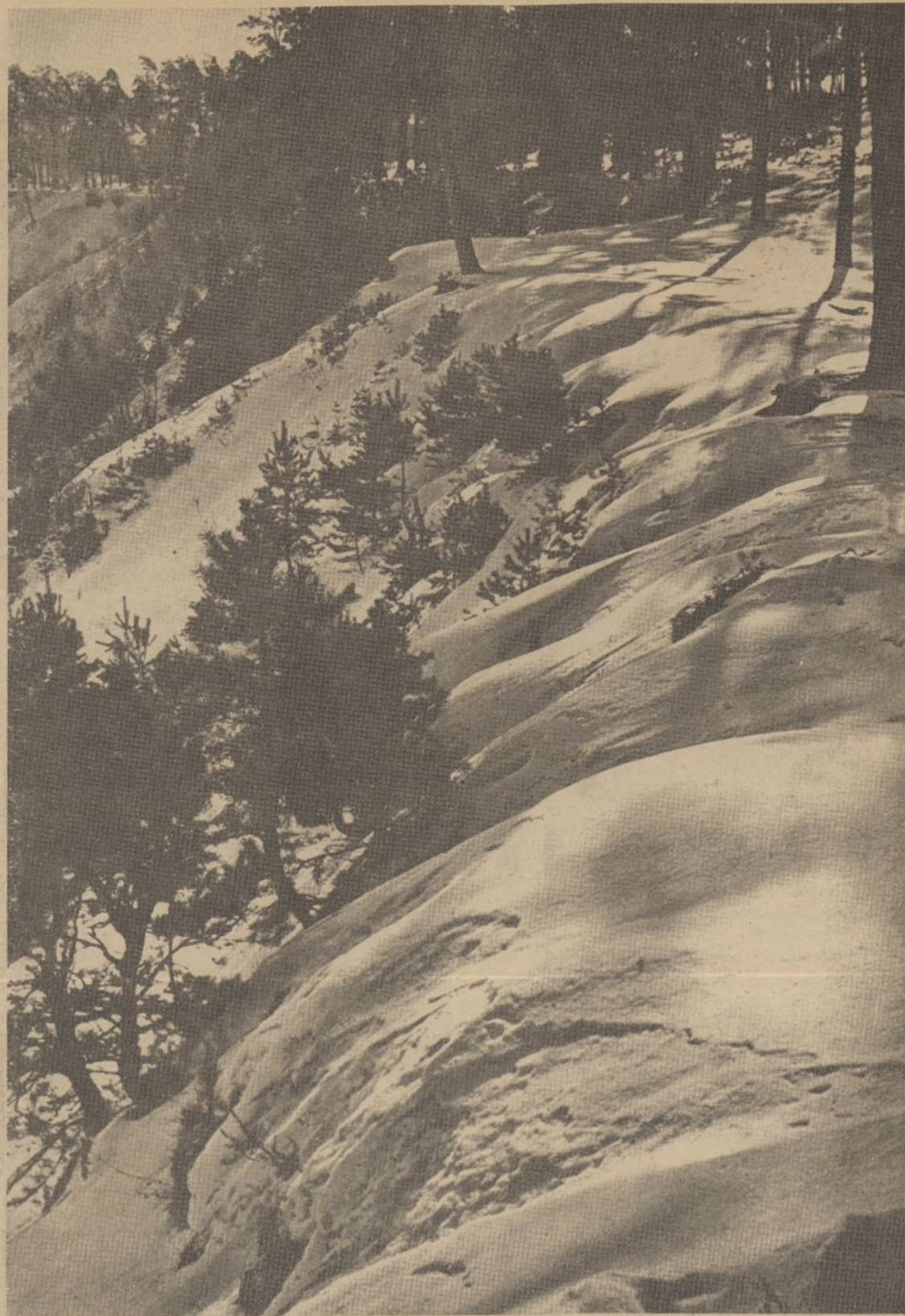
Franco pasisekė išlaviruoti. Ir nežiūrint vokiečių ar sąjungininkų prašymų ar grėšinių, Ispanija išliko neutrali. Po karo jai teko brangiai sumokėti už tą neutralumą: ji tapo nepriimta į bet kokį ekonominį ar kultūrinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis. Tą diskriminaciją, atsimenant ispanų charakterį, Ispanijos pilietis palaikė savo asmenišką užgavimą. Ir jausdamasis vienas ir pažemintas, norom nenorom pasiekė savo valią Caudillo.

Kai po karo visi kraštai, nugalėjusieji ir nugalėtieji, naudojami plačiai teikiama JAV pagalba, Ispanija liko viena ir dau-

giau kaip bet kada techniškai ir finansiniame varge. Tik 1950 (Nukelta 1 2 psl.)

B. K. Balučiui, Lietuvos ūgaliotam ministeriui Didžiojoje Britanijoje, gruodžio 29 d. suėjo 82 metai amžiaus. Jis yra buvęs ilgus metus Lietuvos atstovu Amerikoje, Olandijoje ir dalyvavęs įvairiose tarptautinėse konferencijose.

Neries pakrantės žiemą

LIETUVOJE TRAKTORININKAMS TAIKOMA IŠNAUDOTOJIŠKA ATLYGINIMO SISTEMA

Į klausimą, koks atlyginimas mokamas traktorininkams, dirbantiems melioracijos (žemės nusausinimo) mašinų stotyse, Lietuvoje oficialiai atsakoma taip:

"Traktorininkams, mašinistams, ekskavatorių mašinistams ir kitiems mechanizatoriams, o taip pat ekskavatorių mašinistų padėjėjams, dirbantiems melioracijos mašinų stotyse, suteikiama vieninga traktorininko -- mašinisto profesija. Atsižvelgiant į traktorininkų -- mašinistų sugebėjimus, patyrimą darbe, jiems suteikiama pirmą, antrą, trečią klasę.

Traktorininkams -- mašinistams, kaip taisyklė, mokamas vienmetis atlyginimas, atsižvelgiant į įvykdytą darbų apimtį ir vykdomų darbų kategoriją. Už kiekvieną įvykdytą pamainos normą traktorininkams -- mašinistams mokama: už pirmos kategorijos darbą -- po 2,9 rublio, antros -- po 3,4 rublio, trečios -- po 3,8 rublio, ketvirtos -- po 4,3 rublio, penktos -- po 5,4 rublio, šeštos -- po 6 rublio.

Tais atvejais, kada nėra galimybių traktorininkams -- mašinistams mokėti vienetinį atlyginimą (pagal išdirbį), jiems gali būti mokamas palaikinis atlyginimas. Mokant taip pat atsižvelgiama į atliekamų darbų kategoriją. Vykdamas pirmos kategorijos darbus, traktorininkui -- mašinistui mokama po 2,6 rublio per dieną, antros -- po 3 rublio, trečios -- po 3,5 rublio, ketvirtos -- po 3,9 rublio, penktos -- po 4,5 rublio ir šeštos -- po 5,4 rublio per dieną.

Paskirstymas klasėmis turi tokios reikšmės, tik aukščiausios klasės mašinistas gali atlikti ir gauti geriausiai atlyginamus penktos -- šeštos kategorijos darbus, o žemiausios klasės mašinistai priėmami tik menkiausiai atlyginamieji pirmųjų kategorijų darbai.

Vienetinis (pagal išdirbį) atlyginimas yra tai, kas Vakaruose vadinama "akordinis" arba "piece - work" atlyginimas. Tai atlyginimo sistema, prieš kurią darbininkų sąjungos visur kovoja, kaip prieš labiausiai išnaudotojišką sistemą. Bolševikinėje santvarkoje ta darbininkų nemėgiama išnaudotojiška sistema taikoma, kur tik kaip nors tai įmanoma, neišskiriant ir žemės ūkio darbų. Žemės ūkio, arba ir žemės nusausinimo darbuose vienetinio atlyginimo sistema reikalauja labai sudėtingų apskaičiavimų ir tikrinimo, į kokią rūšį tą dieną atliktą darbą priskirti ir kiek konkrečiai to darbo atliktą. Tas reikalauja daug sąskaitininkų -- neprodingų darbininkų.

Pamainos norma yra darbo kiekis atliktas per 7 valandas. Šeštadieniais dirba tik 6 valandas, bet norma per tą pamainą ("kaip taisyklė") turi būti atliktą tokia pati, kaip ir kitomis dienomis (šešių dienų, 41 valandos darbo savaitė). Tai savaitinis traktorininko -- mašinisto atlyginimas, jeigu jis dirba pilną savaitę ir atlieka nustatytą normą, gali išieiti, pagal darbo kategoriją, nuo 17,40 rublių

(Nukelta 1 2 psl.)

DAR BŪTINAI REIKIA 268 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Esame paskelbę 300 naujų skaitytojų vaju. Ir kvietę, kad į talką įsijungtų Dirvos bičiuliai, talkininkai ir kiti Dirvos rėmėjai.

Iki šiol esame gavę tik 32 naujus skaitytojus. Taigi talka juda labai palengva, o laikas greit bėga. Mes labai prašome visus pajudėti, apsidairyti kas dar Dirvos neskaito, pasiūlyti ar kitaip patalkinti Dirvą užsakyti. O jei jūs turite adresų ir manote, kad jų vardu pasiuntus Dirvą susipažinti, jie susidomės ir Dirvą patys užsakys, atsiųskite mums tokius adresus. Mielai jais pasinaudosim.

Dirvos talka vykdoma iki 1962 metų kovo mėn. 15 dienos. Taigi turim pustrėčio mėnesio. Ir per tą laiką tie nauji skaitytojai turi būti surasti. O juos tikrai surasim, jei visi nuoširdžiai į talką įsijungsime.

Hitleris tarp savo pagalbininkų: Goebels, Goeringo, Himmlerio, Hesso ir kt.

Jei Hitleris būtų laimėjęs karą... (9)

UŽ SUKILIMĄ TIK 6 MĖNESIAI KALĖJIMO...

Jei naciai iki vieno būtų pasekę gen. Ludendorffo pavyzdį, gal pučas būtų davęs kitokius rezultatus. Ludendorff nekrito žemėn, kaip kiti, bet pagal karišką tradiciją, išsitęsęs, lydimas savo adjutanto majoro Streck, ramiaiėjo pirmyn iki Odeonplatz, policininkams nedrįstant sulaikyti. Tačiau nė vienas nacių jo neskė. Net jų vadas Adolfas Hitleris liko užpakalyje.

Būsimasis Trečiojo Reicho kancleris nelaukė, kad kas jį pridengtų. Kada grupė prisitartin prie policininkų, Hitleris kairia ranka įsikabino į Scheubnerio - Richterio dešiniąją ranką ir kai šis nukautas griuvo, su savimi parvertė ir Hitlerį. Pradžioje Hitleris manė, kad esąs sužeistas, nes pajuto skausmą. Vėliau buvo nustatyta, kad jis tik išsisuko petį. Ir, anot vieno nacių liudininko, buvusio būryje -- dr. Walther Schultz, Hitleris buvo pirmasis, kuris atsikėlė ir perėjo į užpakalines pozicijas, palikdamas sužeistus draugus gulėti

gatvėje. Tuoj jį automobiliu nuvežė tolyn. Po dviejų dienų jis buvo areštuotas.

Ludendorff buvo areštuotas vietoje, Matydamas sukilėlių baidulumą, kurie nedrįso su juo eiti pirmyn, jis pareiškė, kad nepripažins daugiau vokiečio karininko ir pats nebenešios uniformos.

Goeringui pirmąją pagalbą suteikė vienas žydas, artimo banko savininkas, kur jis buvo nuneštas ir vėliau jo žmona slaptai pergabeno į Australiją. Ten buvo paguldintas į Innsbrucko ligoninę. Hess taip pat pabėgo į Austriją. Gi Roehm karo ministerijoje pasidavė.

Trumpai suglaudus, visi sukilėliai per kelias dienas, išskyrus Goeringą ir Hessą, buvo suminti. Pučas baigėsi nepasiekimu. Nacionalsocialistų partija buvo uždaryta. Jos vadas, kuris pabėgo sušvilpus pirmoms kulkoms, atrodė praradęs savo reputaciją, karjerą, kurią pradėjo kaip meteor sužibėjimas. Bet tolimesni įvykiai parodė,

kad jo karjera nebuvo baigta. Hitleris suprato, kad jo nuteisimas jam nebus fatališkas, bet priešingai, padės iš naujo užlipti ant pedestal.

Nežiūrint, kad gen. Ludendorffas buvo labiau Vokietijoje žinomas už kitus dešimt kaltinamųjų teismo suole, Hitleris iš karto pasirodė žvaigžde. Nuo pradžių iki pabaigos jis dominavo.

Frantz Gurtner, Bavarijos teisingumo ministeris, nacių vado protektorius, sutvarkė taip, kad teismas nelabai kaltino Hitlerį. Niekad Hitleris teisme nebuvo pertrauktas kalbant ir jis galėjo įsiterpti, kai norėjo.

Vienintelis tik gen. Lossow nepagailėjo išlieti visą neapkęntą buvusiam kapralui, kuris norėjo įpiršti savo valią armijai.

Ludendorff buvo išteisintas, o Hitleris ir kiti kaltinamieji buvo pripažinti kaltais. Bet nežiūrint, kad vokiečių baudžiamieji įstatymai reikalavo bausti kalėjimu iki gyvos galvos tuos, kurie kesinasi jėga pakeisti konstituciją. Hitleris buvo nubaustas 5 metais tvirtovės.

Civiliai teisėjai neprotestavo ir teismo pirmininkas pareiškė, kad Hitleris galės būti laisvas po 6 mėnesių, davęs garbės žodį.

Tat, kaip matome, bausmė už perversmo ruošimą nebuvo didelė ir respublikos prieštai gavo tik padrašinimą.

Landsberg senoje tvirtovėje, kur Adolfas Hitleris buvo kalinamas, jautėsi lyg būtų aukštas svečias. Turėjo atskirą kambarį, pro kurio langą matė gražus vaizdas, nenustojęs priiminėjęs svečius, kurie atvažiuodavo jam išreikšti savo gerėjimą bei atnešti dovanas. Jis iššaukė ištikimajį Hessą, kuris buvo grįžęs iš Austrijos ir pradėjo jam diktuoti "Mein Kampf" tolimesnius skyrius. Pirmuosius skyrius Hitleris diktavo laikrodininkui Emilui Maurice, kuris buvo nacių smogiamųjų dalių vadas.

Kada jis buvo paleistas iš Landsbergo tvirtovės 1924 metais Kalėdų švenčių išvakarėse, jis atsidūrė tokio padėtyje, kad kitas jo vietoje būtų tikrai nulei-

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

iki 36 rublių. Jei norma neatliekama, atlyginimas mažesnis. Jei kada mokama padienui, savaitinis atlyginimas gali būti tarp 15,60 ir 32,40 rublių.

Oficialiu kursu, tai išeitų maždaug nuo 17 iki 40 dolerių, 6 iki 14 svarų, bet faktiškai rublis nėra vertas tiek, kiek Maskvos valdžia yra nustačiusi.

Be to, tas atlyginimas mokamas tik už faktiškai atliktą darbą ar faktiškai dirbtas dienas, o traktorininkų -- mašinistų darbas nėra kasdieninis: net ir vasarą priklauso nuo oro, o žiemą visai sustoja. Tada toks mašinistas faktiškai yra bedarbis, arba turi kur nors gauti kito darbo, atlyginamo žymiai menkiau.

(LNA)

CHRUŠČIOVAS PASKELBĖ KARĄ PAŠARŲ AUGINTOJAMS

Dviems mėnesiams praslinkus po kompartijos kongreso, Chruščiovas pradėjo kovą ne su stalinizmu, ne su skilimu pasaulio komunistuose ar Berlyno klausimu, bet su vidaus problema, kuri Sovietų Sąjungoje šiandien sukelia didžiausią triukšmą, būtent, skelbdamas karą pašarų augintojams.

Chruščiovui davus signalą praeitą mėnesį Novosibirske, staiga Sovietų Sąjungoje visi praregėjo, kad šienas, dobilai ir net avižos, užima didžiausią nuosimintą apdirbamoje žemėje, nustumiant į šalį kukurūzus, žirnius ir pupas, tuo pridarant valstybei nuostolio keletą milijonų tonų javų aruode.

Kaip įprasta Sovietų Sąjungoje šita kampanija tuoj tapo svarbiausia valstybės politine

problema ir imtasi ieškoti kaltininkų.

Pirmoj eilėj Chruščiovas puolė akademiką Williams, mirusį 1939 metais, kuris buvo laikomas sovietų žemės ūkio mokytoju nuo 1930 metų, ir kurio statula puošia Maskvoj žemės ūkio akademiją. Per jį Chruščiovas puola ir akademijos profesūrą ir sovietų mokslininkus. Savo kalboje, kurią Chruščiovas pasakė 11,000 agronomų suvažiavime Maskvoje gruodžio 14 d. buvo griežtas. Jis apkaltino mokslininkus, anksčiau jo kalbėjusius iš tribūnos, "nuplėšiant mokslui

garbę". Pašarų auginimo šalininkams, kuriuos pavadino "ponais", jis griežtai pasiūlė reformuoti savo įsitikinimus arba pasitraukti iš užimamų vietų. Mat, pievų želdinimas Sovietų Sąjungoje nuo 1940 m. 4,2 milijonų hektarų padidėjo iki 27,1 milijono hektarų, tad Chruščiovas jau kalba apie tikrą sabotažą.

Agronomai Chruščiovo kalbą išklaušė be entuziazmo. Pašarų auginimo šalininkai negavo net žodžio, pateisinti savo progaramai.

Uždarant suvažiavimą, praeitą penktadienį, Chruščiovas pagyrė Ukrainos ūkį, kuris valstybei davė 12,6 milijonų tonų javų, pabrėždamas, kad tokio kiekio Ukrainai niekad dar nebuvo turėjusi savo istorijoje.

TO BE SURE OF HAVING CASH WHEN YOU NEED IT--FOR CHRISTMAS PLANNING--NEXT YEAR--AND EVERY YEAR-- CHILDREN'S EDUCATION, A COMFORTABLE RETIREMENT, TRAVEL--PLUS ALL THE OTHER DREAMS OF NICE AND NECESSARY THINGS FOR THE FUTURE.

All Savings Deposited through JANUARY 15th... Earn 4% from JANUARY 1st

ST. CLAIR SAVINGS

3 Locations

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

Pasakykite savo bankininkui, savo advokatui ar savo agentui

Pasakykite jam, kad jūs norite Louisville Title Insurance Company apdrausti jūsų nekilnojamoj turtą... ir jūs galėsite džiaugtis maloniausiu jausmu, bet kada turėtu apie bet kokią nuosavybę.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.
The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E.
Phone MA 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES To All the Lithuanian People

GRABLER MFG.

COMPANY

6565 BROADWAY

Michigan 1-9260

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10 00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Paskutinį 1961 metų lapą užverčiant

Užverčiame paskutinį 1961 metų lapą. Pilną įtampą, neramumą ir lokalinių karų. Tiesa, dar neišsiliejusių į visuotinį karą, bet išauginusių tokius pavojaus židinius, kurie kiekvienu metu gali sprogti ir jau jokio didesnio nusistebėjimo, kad taip įvyko, nebesukelti.

Verčiant 1961 metų paskutinį lapą nė kiek negalima džiaugtis, kad Jungtinės Tautos, sukurtos taikai išlaikyti, laisvei saugoti ir nesklaidumams šalinti, metų pabaigoje pačios pasiėmė ginklus ir išėjo Katangos mušti. O ir Amerika, kuri vadovauja kovai prieš komunistinį įsigalėjimą, prisijungė prie antikomunistinės Katangos karinio prievartavimo, kad ji įsijungtų į gerokai raustelėjusį Kongą.

Taikos "čempionas" Indija, tarsi norėdama 1961 metus papildyti blogais darbais, užėmė Portugalijos Goa, o Indonezija susimobilizavo užimti Olandijos Naująją Gvinėją. Neramumų ir kovų bangos tebevargina Laosą ir Vietnamą.

Berlyną komunistai pertvėrė mūro siena ir dabar stato prieštankines kliūtis. Popieriniai protestai, dažnas pasistumdymas naudojant gazo bombas ir kasdien daugiau sargybinių, Berlyno gyventojų nuotaikas įvairuoja, o išvadoj Vakarų Berlyne gyventojų skaičius pastoviai mažėja. Bet ieškantieji laisvės, dar ir per dideles kliūtis Vakarus pasiekia. Bet pabėgėlių skaičius nepaprastai krito ir tebekrinta.

Chruščiovas ir toliau verčia savo mokytojo Stalino paminklus, bet mieliai praktikuoja jo išbandytus grobimo ir valdymo metodus. Prigąsdinę Suomiją laimėjo tik vieno ir Maskvai palankesnio kandidato rinkimus į Suomijos prezidentus. Bet gąsdinamos Austrija, Norvegija ir Danija neišsigančios. Tada Chruščiovas, vesdamas partinio neklaidingumo pamoką, spyrė Albanijai į užpakalį ir nutraukė diplomatinis santykius. Bet su komunistine Kinija taip elgtis negali, nors už Albanijos nugaros tik ji viena testovai drąsindama nebijoti Maskvos.

De Gaulle, geriausiai įvertinęs Chruščiovo klatingų užsiprašymų ir neramumų organizavimo politiką, tebevargsta su Alžiro problema. Alžiras alina Prancūziją, skaldo prancūzų tautą ir kelia daug sunkių vidaus problemų.

Kubos Castro maištavimai ir komunistinis veržimasis į kitus Pietų Amerikos kraštus, kelia rūpesčių Amerikos kraštų organizacijai. Prezidento J. F. Kennedy vizitas Venesueloje ir Kolumbijoje, o taip pat Argentinos prezidento Frondizi vizitas Amerikoje, yra pastangos tuos rūpesčius nugalėti. Reikia laukti, kad komunistinę įtaką iš Pietų Amerikos kraštų šalinant reikės nemažai ūkinių ir moralinių pastangų. Piktą sėkla ten jau neblogger pasėta, o tos sėklos vaisių prižiūrėtojai jau seniai Maskvoje paruošti.

Lietuviškame gyvenime 1961 metai ritosi įprastine monotonišne vaga. Vis tebebuvo kalbama ir rašoma apie senas klaidas nesurandant geros formulės lietuvių veiksmų vienybei atstatyti. Metų naštos nuvarginti vadai vis tebebandė, kad jie nepakeičiami ir be jų viskas sugriūtų.

Pasirodė kelios didesnio dėmesio vertos knygos lietuvių ir anglų kalbomis. Bet ir tos pačios privačia iniciatyva kelius prasiskynė. Įvyko dainų šventė, eilė dailės parodų, daug koncertų, pobūvių ir pobūvėlių, didesnių ir mažesnių organizacijų metiniai suvažiavimai ar susirinkimai, ir rinkimai į trečiąją Lietuvių Bendruomenės tarybą.

Pastebėtas kultūrinių parengimų dalyvių skaičiaus mažėjimas, lietuviškų organizacijų narių pasyvumo didėjimas, daug didesnis anglų kalbos įsiliptinimas jaunimo tarpe. Nepastebėta jokių didesnių ir originalesnių pastangų išeiti į kovą prieš tuos lietuviškumo vėžius ir juos nugalėti.

Mesti šūkiui ateinančius 1962 metus skirti Maironio garbei. O jei Maironiui, tai plačiau ir giliau pajudinti visas patriotines problemas. Juk iš gilesnės tolumos Maironis vis didesniu ir didesniu milžinu mūsų akyse ir širdyse auga.

Lietuvoje sunkios ir kietos vergijos tęsinys. Auganti jaunoji karta, neapsunkinta jokių praeities hipotekų, ir tarp vergijos pančių pradeda drąsiau ieškoti kelių į laisvesnį gyvenimą. Tas laisvės išsiilgimas pastebimas ne tik visose rusų komunistų pavergtose tautose, bet ir pačių rusų nepasitenkinimas jokio laisvės lango į Vakarus neturėjimu.

Lietuvių tautą vergijoje išlaikyti ir buvusią laisvo gyvenimo praeitį niekinti, pastebimas masinis tos rūšies spausdinių gaminimas. Prie pašaipa virtusios "vyresniojo brolio" sąvokos, glaudžiasi naujai nukalamos Rusiją vadinti "Didžioji žemė", o rusų tautą "šlovingoji tarp šlovingų komunistinių tautų."

Rusams sputnikus ir astronautus leidžiant apie žemę, eilės vėl didėja prie ducnos, miltų ir mėsos krautuvų. Bet Chruščiovas visus vergus ramina, kad visko už 20 metų bus daugiau, negu dabar Amerika turi. Bet negi žmonės kalti, jei jie tais pažadais nesišaivi, nes jie nori dar šiandien laisvai gyventi ir socialiai pavalgyti. B. G.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus praeitų metų buvusioji valdyba, pasižymėjusi dideliu veiklumu ir lėšų sukėlimu tautiniams reikalams. Nuotraukoje iš kairės sėdi: vicepirm. Stasys Kalvaitis, kultūros reikalams vad. Valerija Valeikienė, pirmininkas Kazimieras Pocius, išdinin. Romualdas Nemickas ir sekretorius Tadas Mečkauskas. E. Pocienės nuotrauka

ŽMONA UŽDRAUDĖ PRENUMERUOTI LAIKRAŠTĮ...

E. ČEKIENĖ

Gera žinoma praeities lietuviškos moters didžiulis nuopelnas mūsų tautai. Lietuvis, kurios garbei dail. Rimša sukūrė nemirtingą kūrinių Vargo motyklą, tuo įamžindamas jos garbingą vardą jaunosios kartos.

Nuolatos girdime minėjimuose ir skaitome spaudoje, kad pati didžioji lietuviškų ir lietuviškos kultūros išlaikymo našta išeivijoje tenka šeimai, kurios siela yra motina. Visais laikais lietuviškos moters vaidino svarbią rolę mūsų tautos gyvenime. O dabar išeivės moters reikšmė dar padidėjo.

Tačiau, ar dabartinė išeivė lietuvių neapvils tautos lūkesčių? Ar ji, būdama išmoksinta, atliks nors dalį to, ką atliko lietuvių bei jos prosenelė iš maldaknygės tesugebėdama skaityti.

Kai naujiems metams artėjant įvairiomis progomis bandžiau pasiūlyti užsiprenumeruoti vieną ar kitą lietuvišką laikraštį, tai iš daugelio gavau tą patį atsakymą: "Būtų gerai, bet žmona ir taip jau barasi, kad per daug tų laikraščių ateina ir vis ragina mažinti". O kitas sako: "O, aš labai mėgstu susidaryti nuomonę iš kelių svetimų nuomonių, bet žinote, prieš porą savaitių žmona ėmė ir sumažino prenumeratų skaičių net dviem, dėl šventos ramybės geriau jau palauksiu..."

Neseniai vieno šeimos sėdime ir laukdami kavutės, žiūrime televiziją. Pasibaigė žinios, prasidėjo menkavertė programa. Staiga vienas svečias ir sako šeiminiui: "Jonai, tu vis klausai, ką laikraštis XY rašo ir, kai aš tau pasakojau, žmona paskui man tave pavyzdžiu laiko, kad tu esąs protingas, aš moku piniigus ir tu iš manęs viską sužinai. Kodėl tu neprenumeruoji, aš galiu patarnauti ir užsakyti".

--Tss... žmona išgirs, tai ne tik mane, bet ir tave iš viešos nagės išvys", -- išsigandęs tyliai atsakė šeiminiukas.

Tai buvo jo vardadienis. Be kitų dovanų šeiminiukas gavo keletą ir gražiai įpakuočių bonkų. Tokiu atveju ar ne daugiau džiaugsmo kartais padarytume vietoje bonkos įpakavę jo mėgiama laikraščio, žurnalo ar knygos prenumeratos kvitą. Juo labiau, kad ir kaina žemesnė ir dovana šeiminiui teiks malonumą visus metus. Ir svarbiausia, žmona nesibars. O bonką jis pats gali laisvai, išgyti, be žmonos pasipriešinimo.

Žmona, žmona ir dar kartą žmona... Žinau, daugelis mano žodžiais nepatikės, bet jie tikri ir kiekvienas gali įsitikinti tuo pačiu būdu. O įsitikinus reikėtų visiems kartu, vyrams ir moterims, rimtai pasvarstyti, kur čia iš tikrųjų tiesa. Ar tik vyrai ne savo kaltę verčia žmonoms?

Nesinori tikėti, kad šių laikų išeivės lietuvis yra tik "tunkančios fiziniai ir dvasiniai, tinginės, apsilaidėlės, grobuonės, Čaižančios vyrelį liežuviu botagu, kad tik užluptų daugiau viršvalandžių, plūkančios banke ar fabrike, nors vaikai dievai žino kaip auga. Dirginančios save

kvaila TV, idijotiškais Hollywoodo filmais..." -- kaip rašo MOTERIS, 1961 m. gruodžio mėn., gautų anketų skyriuje, kur siūloma suruošti išeivės lietuvių teismą.

Čia mūsų nenaudai kalba ir kitos Moters skaitytojų atsakytos anketos, liečiančios meno sritį, būtent: "Vengti labai modernių iliustracijų... nedėkite modernios skulptūros, ji baisiai atrodo, kaip dail. Mončio. Sumoderniu menu reikia labai atsargiai apseiti, nes daugelis skaitytojų nesupranta..." ir t.p.

Kyla klausimas, kodėl tik moterys taip bijo modernaus meno, kodėl taip nesupranta. Greičiausiai dėl to, kad nenori suprasti, nes menai, kaip ir spaudai nesiskiria dėmesio. O juk moteriai, besidominčiai nuolat kintančiomis drabužių madomis, modernus menas savaime turėtų būti suprantamesnis, negu vyrams, pastovesniam elementui.

Kalėdų proga visi išleidžiame daug pinigų dovanoms, sveikinių atvirukams, valgiams ir gėrimams. Tuo suteikiame malonumų ne tik sau, bet ir artimiesiems.

SKAITYTOJŲ LAISVOS NUOMONĖS

GAL PLAČIAU PAAIŠKINS MŪSŲ DAILININKAI

Dažnai spaudoje lietuviai dailininkai, ypač modernųjų ir abstrakčių srovių atstovai, vienu ar kitu būdu išmetinėja ar prikaičioja mūsų inteligentams ir meno parodų lankytojams, kad jie visai nesidomi naujausiomis meno srovėmis jų nenori suprasti ir tas srovės laiko kažkokių keistų kūrėjų darbais.

Gal iš dalies tokie priekaištai lietuvių meno parodų lankytojams turi šio tokio pogrindo, bet iš kitos pusės, ar mūsų meno kritikai, parodų recenzentai, meno žinovai - tapytojais lietuviškajai spaudai patiekia akademinio lygio meno parodų aptarimus, ar dažnai sa-

Besielvartaudami lietuviškos išeivijos likimu, beieškodami priemonių galimai ilgiau išlaikyti lietuvišką jaunimą, tik labai retas nupirkome jam Kalėdų proga knygą gimtąja kalba, ir niekur nemačiau tarp daugybės kalėdinių atvirukų lietuviškų daugiau, kaip du ar tris iš 50, nors kiekvienam būtų daug malonesnis lietuviškas vaizdelis, su lietuviu dailininko piešiniu, gimtosios kalbos užrašu. Kodėl nepalaikom savųjų ir nerodom pavyzdžio jauniesiems?

Dėl to, kad lietuviai atspausdiną vos keletą skirtingų atvirukų ir greit nusibosta kasmet bežiūrėti į tuos pačius paveikslus, girdėjau nusiskundimų, kurie turi daug tiesos.

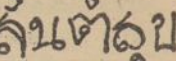
Ar negalėtų kuris nors mūsų dailininkas sukurti lietuviškais motyvais įvairių piešinių be jokio specialaus užrašo, tinkančių visomis progomis, kaip tai daro kitos tautybės. Juos būtų galima plačiai paskleisti ne vien saviems, bet ir svetimoj rinkoj. Masiniai spausdinant būtų galimybė išleisti įvairesnių ir siuntinėti galėtume ne vien lietuviams, bet visiems svetimtaučiams draugams ir bendradarbiams tuo populiariausiam Lietuvos vardą ir meną.

AČIŲ IR UŽ TAL...

New York Times gruodžio 25 d., atseit Kalėdų švenčių proga, paskelbė Abraham and Strauss skelbimą, beveik per visą puslapį su geriausiais linkėjimais, kad pasaulyje būtų taika.

Skelbime išvardyta net 128 kraštai, Malonu, kad neužmiršta ir Lietuva, kaip ir kiti du mūsų kaimynai -- Estija ir Latvija. Tik gaila, kad patarėjas, kuris norėjo lietuviškai parašyti TAIKA, o parašė "Mieras". Štai, kaip atrodė ta skelbimo dalis, kur buvo įrašyta Lietuva:

LAOS-

LATVIA-Miers

LEBANON-

LIBERIA-Peace

LIBYA-

LIECHTENSTEIN-Frieden

LITHUANIA-Mieras

LUXEMBOURG-Paix

Iš "mieras" žodžio pavarto-jimo galima spręsti, kad mums čia pasitarnavo koks brolis latvis, latviškam žodžiui tik lietuvišką galūnę pridėjęs. Ačiū ir už tai, kad visiškai nebuvo užmiršti, bet kitą kartą vertėtų pasitikrinti, kad lietuvių kalba tokio žodžio nežino.

ANT. MATAITIS, Cleveland

suprasti naujojo meno dvasią.

Kodėl, sakysime, sentimentalūs A. Galdiko Žemaitijos peizažai ir lietuviškos bakūžės su kryželiais buvo ištatyti Chicagoje Morrison viešbutyje, Kultūros Kongreso metu nebuvo atlikti meniškai, Manyšiai, kad juose šis žymus tapytojas drobinė įkūnyti visiems mums artimus sentimentus, bet kartu A. Galdiko tos bakūžės buvo gana aukšto meninio lygio. Tat kai kurių menininkų arba parodų recenzentų pasisakymas, kad sentimentaliose kūriniuose nėra meno, yra be jokio pagrindo. Jeigu kitaip, tegul jie išeina viešumon ir objektyviai įtikina savąj visuomenę.

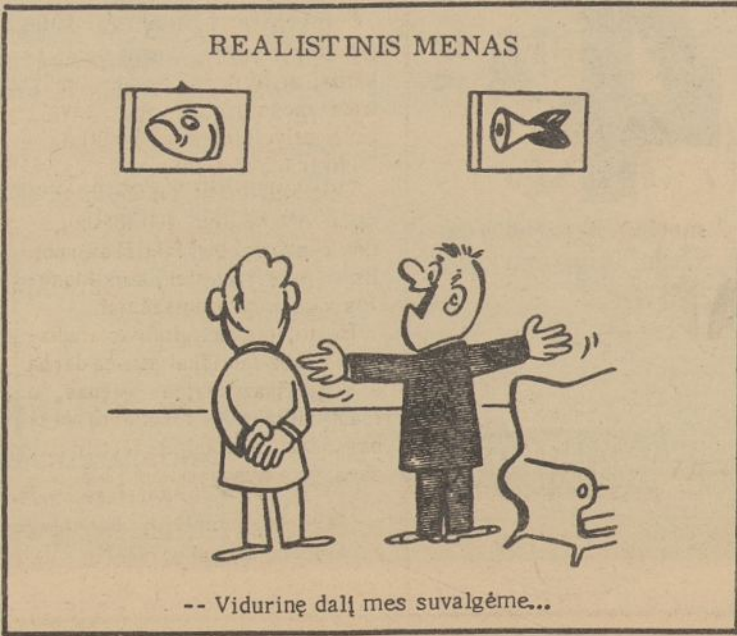
Ne tikai savųjų meno parodų pasigendame specialistų įvertinimo, bet beveik nieko negirdime ir apie vykstančias meno parodas kitataučių -- New Yorke, Chicagoje ir kt.

Sakysime, ar girdėjome daug iš mūsų dailininkų apie garsųjį Gugenheimo meno muziejų ir jo kūrinius? Beveik nieko. Ar daug iš jų girdėjome apie vykstančias meno parodas antrame pasaulio meno centre -- New Yorke, -- o jose daug daug naujo ne tik dailininkui, bet ir mirtingam meno mėgėjui.

Šiomis dienomis nuvykau į Modernųjį Meno Muziejų ir Whitney Muziejų New Yorke, kur be visiemis suprantamų meno šedevrų, radau ir tokių, -- ties kuriais verta buvo susimastyti. Štai, bene trijų pėdų pločio ir dviejų pėdų aukščio vienos geltonos spalvos gabalas, jokių tonų, jokių kitų spalvų, lyg dėžės dugnas -- viena gelsva spalva. Autorius -- vokiečių -- Otto Piene, kūrinytas tapytas 1958 m. Kitas dar modernesnis -- pusantros pėdos aukščio ir dviejų pėdų platumo -- druskinio maišo gabalas, du kartus perrėžtas peiliu -- dar plyšiai. Vėl jokių spalvinių, jokių figūrų, tik tas vargšas skylėtas druskinis maišas...

Dar kitas tame pačiame Moderniame Meno Muziejuje kūriny -- beveik 4 pėdų ilgumo ir trijų platumo kastuvu išbrauktas cemento ar kalkių sluogs -- iki puses colio storumo. Nieko ir nieko daugiau, šio "nepaprasto" kūrinio autorius James Mc Garello.

(Nukelta į 4 psl.)

PEDAGOGUI MATUI KRIKŠČIŪNUI 75 METAI

Sakome, kad trūksta žmonių dirbti visuomeninį darbą. Gal ir tiesa, bet užtat labiau vertinami tie asmenys, kurie lyg ir nepavargdami ilgą amžių, savo patirtį aukoja tai, dažnai nedėkingai veiklai. Todėl tinka juos pažymėti pagerbimu, reikia atskleisti jų praeitį ir nuveiktus darbus, tuo pasisemti ryžto tolimiesiems darbams. O ilgo amžiaus sulaukę visuomenės darbuotojai turi ką papasakoti iš savo turtingos praeities.

Tokia proga susidaro šių Naujų metų išvakarėse, kai prof. M. Krikščionui sukaks 75 amžiaus metai. Todėl eilė organizacijų, kaip Profesorių Draugija, Matematikų Draugija, Liet. Bendruomenė ir kitos ruošia šiam sukaktuviniui minėjimą sausio 30 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Su k a k t u v i n i n k o a s m u o yra ryškus savo beveik pastoviai giedria nuotaika, būdo ramumu, gilia išmintimi, kuria jis randa išeitį dažnai karštuose ginčuose vis pasitaikančių mūsų susirinkimuose, posėdžiuose ir pasitarimuose. Kai girdime M. Krikščiono ramų balsą, beveik niekad nesijaudinanti, sunku patikėti koks kraštų veikėjas ir kovotojas jis buvo jau gimnazijos suole, Marijampolėje.

Jau tada jis slapto lietuvių kuopelės narys, autorius ir platintojas prieš rusų valdžią nukreiptų atšaukimų, mitingo organizatorių. Smarkaus gimnazisto M. Krikščiono būta! Įtarinėjamas ir krečiamas moka išsisukti. Betgi gimnazijos vadovybė tą gabų jaunuolį už šią veiklą pašalina iš gimnazijos. M. Krikščion-

MATAS KRIKŠČIŪNAS

nas nepalūžta ir gimnaziją baigia eksternu. Toliau studijuoja Petrapilio universiteto fizikos-matematikos fakultete, kurį baigia 1915 metais. Skiriamas mokytoju į rusų berniukų gimnaziją. Į Lietuvą grįžta 1921 metais ir čia prasideda plati bei šakota pedagoginė jūbilio veikla, kuriai jis ir pašvenčia visą savo ilgą amžių.

Pradžioje jis mokytojas Marijampolės gimnazijoje, vėliau skiriamas Biržų, Vilkaviškio, Aušros gimnazijų direktoriumi. Pastarojoje jis išbuvo apie 10 metų ligi bolševikų okupacijos. Vėliau įsiai vyr. inspektorius Švietimo Valdyboje, Vilniaus Pedagoginio Instituto direkt. pavaduotojas ir vyresn. lektorius.

Jis yra Tautinės dr. J. Basanavičiaus Mokytojų Sąjungos valdybos narys, vienas iš Tautos Mokyklos redaktorių ir leidėjų. Atsidūręs tremtyje jis organizuoja mokyklas, vaikų darže-

lius, trumpalaikius mokytojų kursus, spausdina vadovėlius.

Persikėlęs į Ameriką jis vėl pasineria į jam mielą švietimo darbą. Vienu ir tuo pačiu laiku jis Profesorių Draugijos pirmininkas, Matematikų Draugijos pirmininkas, švietimo Tarybos pirmininkas ir dar eilės organizacijų valdybų narys ir aktyvus dalyvis, nuolatinis Liet. Enciklopedijos bendradarbis.

Visa tai tik parodo, kokios šakotos veiklos yra sukaktuvininkas. Todėl jo būvę mokiniai, kolegos mokytojai, profesoriai ir šiaip visuomenininkai gausiai užpildys salę ir pagerbs užsiėmusį sukaktuvininką.

J. Tamulis

AR ŽINAI?

Didžiausi Amerikos sporto stadionai yra: Los Angeles Memorial Coliseum, telpa 105,000 žiūrovai; Chicago Soldiers Field telpa -- 101,000; Philadelphia Municipal Coliseum -- 99,000.

Tyrimai parodė, kad vulkanų dugno žemė dažnai yra turtinga visokiais mineralais: auksu, sidabru, nafta ir tt. Arkansaso vulkano dugne yra deimantų, Teksaso -- naftos, Colorado -- aukso ir sidabro.

Nustatyta, kad beveik niekas neturi abi akis vienodo regėjimo stiprumo. Ištyrus 50,000 asmenų nustatyta, kad dešinioji akis yra stipresnė už kairiąją.

JAV kaimo mergina turi gali-mybės greičiau ištekti už miesto merginą. Statistika rodo, kad kiekvienam šimtui merginų kaimo yra 104 vyrai, o mieste tik 96.

N.B.

Los Angeles lietuvių moterų kvartetas su vadovu Petru Armonu. Nuotraukoje iš kairės: Ona Deveikienė, Anėlė Apeikienė, muz. Petras Armonas, Vanda Valavičienė ir Janina Armonienė.

L. Kančausko nuotrauka

Prieš 25 metus pranašauta krizė išėjo į sveikatą

Gruodžio mėnesį suėjo 25 metai nuo Didžiosios Britanijos karaliaus Eduardo VIII ir Mrs. Simpson vedybų.

1936 m. gruodžio 12 d. Anglijos karalius pranešė per radiją kad atsistatydinaš nuo sosto. Ir tuoj po savo kalbos jis išvyko į Prancūziją, kur vedė amerikietę Mrs. Simpson.

Retai kada karalius "pasirenka laisvę", ypač laisvę mylėti. Visokie pranašai ir ekspertai pranašavo Anglijos monarchijoje ir vyriausybėje pavojingą krizę. 25 metams praėjus galime konstatuoti, kad monarchija liko stipri ir populiari, gal net daugiau kaip kadaise.

To meto krizė tarp karalystės nepalaužiamų dėsnių ir karaliaus asmeniškų jausmų, išvadoje padėjo "atsijauninti" monarchijai. Tas jos modernėjimas ir sudemokratėjimas prasidėjo dar Jurgio VI laikais, per karą. Ir yra labai sėkmingai vykdomas Elzbiotos II ir princų Pilypo (gal čia ir šio paskutiniojo nemažas nuopelnas...)

Pasirodė, jog geriau atsistatydinti negu dirbti nemielą "amata". Eduardas VIII neslėpė, nei anksčiau nei vėliau, kad jis nenorėjo būti karalius. Jis sakė: "Buvau neblogas sosto įpėdinis, bet būčiau tikrai buvęs blogas karalius".

Eduardas VIII patarnavo ir Anglijai sustiprindamas monarchiją ir ją suartindamas su tauta. Ir kitų karalysčių dvarai ėmė dažniau naudoti, kaip precedentą meilės istorijos tarp Eduardo ir Mrs. Simpson. Tai sušvelnino ir padarė labiau humaniškomis principų vedybų formas ir nuostatus.

Nuo 25 metų vis dažniau karalių šeimos nariai klausia, kaip ir paprasti mirtingieji, širdies balso. Ir mažiau laikosi šaltų ir dažnai žiaurių dėsnių įrašytų į garsųjį Gothos almanachą.

DIRVOS PRENUMERATA 1962 METAMS

Kainos kyla paštui, popieriui, dažams, filmams ir visoms kitoms laikraščio spausdinimo bei siuntimo priemonėms. Kyla ir pragyvenimo išlaidos, todėl natūralu, kad ir dirbantieji nori gauti didesnį atlyginimą.

Išeinant iš tų sąlygų, turėtų kilti ir laikraščio metinė prenumeratos kaina. Bet ją ateinantiems 1962 metams dar paliekame tokią pat — metams 10 dolerių, o pusei metų 6 dolerius.

Tik nuo 1962 metų pradžios nebebus duodama jokių nuolaidų, kurias iki šiol duodavom. Studentai, kaip ir kiti prenumeratoriai, mokės tą pačią kainą. Taip pat ir nauji skaitytojai, kurie iki šiol gaudavo 2 dolerių nuolaidą, jos nebegaus.

Taigi 1962 metams Dirvos prenumerata visiems suvienodinta: metams \$10.00, o pusei metų \$6.00.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Bishop 2-1397

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2515 West 69 St. Marquette Parke PR 8 - 9259

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
4. WHITE HORE SCOTCH WHISKY 5 ths. 4.98
5. Arrow Cockt. MARTINI OR MANHATEN 5 ths. 2.98
6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
7. Da SILVA 10 metų Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

GAL PLAČIAU...

(Atkelta iš 3 psl.)

Greta Whitney Meno Muziejų dalyvavau moderniųjų dailininkų meno parodos atidaryme. Be eilės gražių darbų, įdomių spalvinių gamų ar patrauklių kompozicijų, radau ir tokią šedevrą. Apie penkių pėdų aukštumo drobė, kokių trijų pėdų platumo. Autorius Robert Rau-Chenberg. Paveikslo pavadinimas "Third Time Painting". Aukštutinėje kūrinio pusėje prikaltas gabalas lentos. Per vidurį ištiesti balti dieniniai marškiniai. Jie nevykusiai prikalti, prilipę. O centre prikabinatas senas laikrodis. Kaip ir patsai "modernusis kūrinys", taip ir laikrodis kabo beveik atbulai. Rodyklė sustojus pirmą valandą. Apačioje matyti kaž kokio teptuko nušuostymas drobėn...

Taigi, panašių kūrinių galima toje parodoje rasti ir daugiau. Bet gi reik pripažinti, kad toje pat parodoje galima užtikti gražių, puikių darbų, kuriuos ir užkietėjęs realistas pasikabintų savo buto sienose.

Noriu galvoti, kad lietuviai, žymūs tapytojai ir grafikai, gyvenę pašonėje Moderniojo Meno Muziejaus ar kitų muziejų, tuos ir kitus kūrinius dažnai mato, todėl paprasti parodų lankytojai būtų labai patenkinti, jei tokie meno žinovai, kaip prof. A. Galdikas, R. Viesulas, V. K. Jonynas, K. Žaromskis, P. Puzinas, E. Urbaitytė, V. Kašuba ir kiti pasisakytų viešai apie čia pamintus kūrinius. Jų pasisakymai būtų labai laukiami ir daugeliui naudingi. Ar tai tikrai menas, o gal meno šarlatanizmas, siekias kompromituoti tikrų kūrėjų modernius darbus?

MEČYS BUTKUS

SIAUBINGOS VALANDOS (7)

JONAS JANČYS

MUS IŠDUODA AUTOMATAIS APSIGINKLAVUSIEMS RUSAMS

Aštuoniolikta badavimo dieną vėl ištiko baisus įvykis. Vienas latvis karininkas cheminiu pieštuku išsidūrė akį ir mirė kraujo užkrėtimu. Gydytojams nepavyko jo išgelbėti.

Nei streikas, nei prarastos gyvybės nebuvo pakankamos įrodyti mūsų noro laisvėje gyventi. Kovą pralaimėjome.

Nors buvome išmėtyti grupėmis po įvairias ligonines, bet bado streiko komitetas ryšį palaikė per dvasiškius, kurie galėjo mus lankyti. Per juos sužinojome, kad bado streikas nutraukiamas. Gal būt komitetas galvojo savo tikslą atsiekti, o gal pabijojo atsakomybės už galimas aukas.

Visi streiką nutraukėme, išskyrus kelis asmenis. Vienas 62 metų amžiaus senukas išbadavo 30 dienų ir jau visiškai nusilpęs pasidavė ir pradėjo valgyti.

Ligoninėje išbuvome iki 1946 metų sausio mėnesio pradžios. Ligoninės personalas visom priemonėm mums stengėsi padėti. Bet nedaug jie ir galėjo padaryti, išskyrus moralinę paramą, už kurią buvome jiems labai dėkingi.

Vieną dieną, sausio mėnesį mus pažadino policininkų triukšmas. Kiekvienas, lydimas dviejų policininkų,

buvome įlaipintas autobusan. Taip ir vėl atsidūrėme stovykloje. Ten buvo tik du barakai, aptverti triguba vielių tvora. Kampuose švietė prožektoriai, stovėjo sargybiniai su šunimis. Nakties metu net ir viduje buvome saugomi policininkų. Nė pajudėti negalėjome, nes visur sekė policininkų akys, o rytą ir vakare buvome atidžiai tikrinami.

Dabar buvo tik vienas kelias išsigelbėti: pabėgti. Pradėjome kasti po stovykla tunelį, bet jį tuojau policija susekė. Kasėme labai atsargiai. Iškastą žemę iš barako kišenėse nešdavome laukan ir nežymiai išbarsydavome. Ar mus kas išdavė, ar švedai patys pajuto, bet tą planą mums sutrukdė.

Po to galvojome masiniai veržtis iš stovyklos po vakarinio patikrinimo ir stengtis pasiekti Norvegiją.

Mūsų stovykloje buvo surinkti iš visų ligoninių pabaltiečiai ir vokiečiai ligonys, nes prieš tai du transportai jau buvo perduoti rusams.

Vakarinis patikrinimas būdavo 7 val. vakare, jau būdavo tamsoka. Tikrindavo tik du policininkai. Po to jie tuoj išeidavo iš stovyklos. Nutarėme pulti pro vartus drauge su jais, o kad

nesuspėtų ištraukti ginklo, berti į akis pelenus. Išsiveržę turėjome išsiblaškyti apylinkėje po 2-3 žmones grupėje ir bėgti į Norvegiją.

Viskas buvo suplanuota: sudarytos grupės, paruoštas maistas kelionei, nurodytos susitikimo vietos išsiveržus iš stovyklos. Tik nebuvo vieningai susitarę dėl bėgimo dienos. Vieni norėjo tuojau bėgti, kiti vis dar tikėjosi, kad švedai neišduos.

Taip slinko diena po dienos, mes sėdėjome už spygliuotų vielių niekam nesiryždami. Buvo aišku, kad sergančius paliktų Švedijoje, bet nieko neturėjome su kuo galėtume susieisti. Net skustis reikėjo policininko priežiūroje. Ne mažiausios vinies negalėjome visoje stovykloje pastebėti.

Bandėme basi ir vienasmarškiniai stovėti sniege, bet lyg tyčia nei slogos negaudavome, o ką bekalbėti apie plaučių uždegimą. Kai reikėjo skiepytis nuo šiltinės, aš gavau net 5 skiepų normas, bet ir tos nieko nepadėjo.

Būtume darę viską išvengti rusų, ypač, kai sužinojome, kokių žiauriu būdu buvo vokiečiai kariai, buvę Reneslet stovykloje, perduoti rusams. Tenai buvo apie 1000 žmonių. Nakties metu stovykla buvo staiga apsupta 3000 švedų policininkų, apšviesta prožektoriais.

Perkirpę vielas policininkai įsiveržė į stovyklą. Budėję vokiečiai davė kitiems ženklą. Stovyklos komendantas vokiečis pirmas nusizūdė, peiliu persidurdamas krūtine. Po to prasidėjo masinės žudynės: vyrai kirviais kaposi kojas, piovėsi venas, gėrė nuodus. Likusieji supuolė į vieną krūvą. Švedų policininkai, negalėdami jų atskirti, mušė per galvas lazdomis. Ir taip apsvaigintus, vieną po kito nešė į autobusus. Sužeistieji buvo nuvežti į ligonines ir vėliau drauge su mumis perduoti rusams.

Prieš mus išvežant, naktį taip pat įsiveržė švedų policininkai ir saugojo kiekvieną, sekdami mažiausią kryptelėjimą. Bet nežiūrint to, vienas latvis karininkas įsimeigė peilį į širdį. Nežinau, ar jis išgijo ar ne. Taip pat latvių pulkininkas išgėrė nuodų, greičiausiai miego tablečių, bet buvo pagydytas.

Čiurlionio ansamblio vyrų choras 1941 metais Vilniuje. Vidury stovi dirigentas A. Mikulskis. Jo kairėje A. Kavalūnas, dešinėje K. Tomaševičius, E. Karnėnas. Paskutinėje eilėje pirmas iš kairės A. Gimžauskas, trečias V. Mazoliauskas, aštuntas P. Būga (bolševikų nužudytas Lietuvoje). Pirmoje eilėje trečias iš dešinės J. Bilfinas.

ANOMIS DIENOMIS VILNIUJE

Pirmą kartą Vilnių pamačiau naktį elektros šviestų apšviestą iš traukinio 1915 m. vėlyvą rudenį, kai vokiečiai vežė į vakarus nuo fronto švenčionių apskrities pietinės dalies gyventojus. Tada Vilnius man buvo legendariniu sapnu, kuris buvo susikūręs vaiko galvoje iš tėvų pasakojimų apie stebuklingąjį Dievo Motinos paveikslą Aušros Vartuose, apie Kalvarijas, apie Gediminą.

Antrą kartą Vilnių pamačiau lenkų okupacijos metu 1930 m., nuvykęs iš Klaipėdos per Latviją aplankyti tėviškę Vyšniavę, turėjęs progos pamatyti Naručio ežerą, Svyrius, Švenčionis, Gervėčius, Trakus, Varnėnus ir kitas vietas. Nejauskus Vilnius atrodė okupacinės sąlygose.

Trečią kartą jame lankiausi 1938 m., jau tiesiog per Vievį, motinos laidotuvių proga. Tada jaučiausi kiek laisviau ir su Vilniaus lietuvių spaudos bei visuomenės atstovais susitikau.

Dėl to, kai 1939 m. rudenį Vilniuje atsidūriau su pirmaisiais Lietuvos pareigūnais, jaučiausi kaip savam mieste, nors Vilnių gerai pažinti neužtenka tik jame ilgai pagyventi. Iki 1944 m. liepos 3 d., kada reikėjo jį vėl apleisti, raudonajai armijai artėjant, permaža buvo laiko tokį istorinį Lietuvos didmiestį į normalias Lietuvos sostinės gyvenimo

sąlygas įvesti, nes sovietų smėklai dingus, atėjo nacių okupacija, kuri neleido lietuviams pilnai savarankiškai tvarkytis. Tačiau kas buvo per tą laikotarpį lietuvių Vilniuje padaryta, istorijoje neliks be žymės.

Greta valdžios įstaigų, pramonės ir prekybos įmonių, universiteto ir kitų švietimo bei kultūros institucijų, gyvai pakilo veikti muziejai, bibliotekos, teatrai, opera, visuomeninės organizacijos, chorai.

Įvairių kultūrinių rengimų metu žiūrovai perpildydavo erdves sales. Kad ir ne visai ramiose sąlygose, kultūrinis sostinės gyvenimas buvo gana gyvas. Gausios Vilniaus bažnyčios būdavo perpildytos maldininkų, ypač didžiulė katedra ir šv. Jono bažnyčia.

Kaip ir kituose Lietuvos miestuose, Vilniuje chorai su dideliu entuziazmu rengė didžiulius koncertus. Katedros choras, muziko

Stepo Sodeikos vedamas, greta sekmadieninių giedojimų, yra ne viena didelė religinės muzikos koncertų katedroje surengęs.

O Vilniaus šaulių rinktinės vyrų choras, muziko Alfonso Mikulskio vedamas, buvo labai populiarus miesto salėse, įvairiose išklmėse. Kiek vėliau, išaugus į mišrų chorą, iš kurio Čiurlionio ansamblis išsivystė, čiurlioniečių koncertai būdavo dideli įvykiai ne tik pačiame Vilniuje, bet ir už Vilniaus ribų — Trakuose, Švenčionėliuose, Švenčionyse, Adutiškyje ir kitur.

Šiandien, kada Vilniuje veikiantieji lietuvių savių veiklos sambūriai yra priversti savo lietuvišką repertuarą "brolišku" tautų muzikos kūrinių atskiesti, neapsiriks pasakės, vilniečiuose dar gerai prisimenama anų dienų lietuviška dvasia, kuri juos gaivina, stiprina ir teikia vilčių atečiai.

J. Nendré

**SAVINGS DEPOSITS
RECEIVED THROUGH
JANUARY 10th
WILL EARN INTEREST
FROM JANUARY 1st**

WE WELCOME YOUR DEPOSITS

GEN. MOSES CLEVELAND

The Cleveland Trust Company
FOUNDED 1804
EVERY BANKING SERVICE
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
Member Federal Deposit Insurance Corporation

**IDA IN AVO
VANDA STANKUS
PIRMOJI LIETUVIO
KOMPOZITORIAUS
ILGO GROJIMO
PRAMOGINĖS MUZIKOS
PLOKSTELĖ**

HI-FI ir STEREOGRAPHIC

11 šokių pramoginės
muzikos plokštelė.

Maža plokštelė. Valsas ir tango

PRESSED AND RECORDED BY **RCA** CUSTOM RECORDS
Išleido ABC Records, 7403 S. Western Ave., Chicago, Illinois

**GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons**

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

**Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams**

**CHIN'S RED DRAGON
RESTAURANT**

**SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD**

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

Pirmieji pašto, telefono ir telegrafo pareigūnai 1939 m. spalio m. Kauno centrinio pašto kieme pasirošę vykti į Vilnių perimti iš lenkų pašto įstaigas.

SOCIALINIS DRAUDIMAS

J. ŠOLIŪNAS

MASKVA AR ROMA?

Dažnas pagalvos, kodėl kalbant apie šio krašto socialinį draudimą, klausiame tokį klausimą. Bet man atrodo, kad svarstant šio krašto nemokamo gydymo problemą pats klausimas tampa aštrus, ir lyg politikoje, atsistojame prieš bekompromisinį klausimo išsprendimą: nemokamas gydymas turi būti įvestas, arba visas gydymo klausimas paliekamas individualiniai kiekvieno piliečio atsakomybei. Atrodo, jog šiandieninė šio krašto visuomenė yra priėjusi prie išvados, kad panašiais įstatymais, kaip Kerr - Mills, problemos neišspręsimė. Tad kuria linkme keliausime?

Keletą kartų šio laikraščio puslapiuose esame kalbėję ir nagrinėję iškilusias problemas, kurios atsirado pradžios nagrinėti nemokamo gydymo įvedimą šio krašto pensininkams.

KAS ATSAKINGAS?

Pagrindė, kalbant apie nemokamo gydymo problemas išsprendimą, susiduriame su klausimu, kas pagaliau turėtų būti atsakingas dėl nemokamo gydymo -- asmuo ar visuomenė? Štai, čia ir susiduriame su dviem nuomonėmis. Kas tas nuomonės ir kodėl atstovauja šiame krašte? Tai ir yra šiandieninio mūsų pokalbio tema.

Pernai metais šio krašto administracijai pasikeitus, sprendimo ieškojimas buvo suintensyvinamas, nes prez. J. F. Kennedy savo rinkiminėse kalbose griežtai pasisakė už nemokamo gydymo įvedimą. Užtat netrukus po jo atėjimo valdžion, pasirodymas nemokamo gydymo projektą paversti įstatymu buvo paskubintas. Todėl šią vasarą Washington, The House Ways and Means Committee pradėjo liudininkų apklausinėjimą. Į šį apklausinėjimą buvo kviečiami žmonės bei grupės pasisakę už ir prieš nemokamo gydymo įvedimą.

NUOMONĖS

Dėl nemokamo gydymo įvedimo susidarė dvi nuomonės: viena grupė teigia, kad už gydymą turi būti atsakingas asmuo arba jo giminės, o antroji sako, jog šio krašto pilietis, dėl esamų sąlygų, nebepajėgia pats užsimokėti už gydymą ir todėl gydymo išlaidas turėtų padengti visa visuomenė.

Žinoma, visi sutinka, kad už gydymą turi kas nors užmokėti. Bet kas? Kaip ir teko laukti, už nemokamo gydymo įvedimą pasisakė daugiau naujų pažiūrų šio krašto piliečių dalis, o prieš nemokamą gydymą piestu stoji taip vadinamoji konservatyvioji visuomenės dalis.

Paskirų piliečių atžvilgiu daugumas senesniųjų pasisako už nemokamą gydymą darbininkai bei šiaip tarnautojai, mokyklų profesoriai.

Organizacijų pasiskirstymas nėra labai įvairus. Už nemokamo gydymo įvedimą pasisako: unijos, įvairiausių vyresniųjų piliečių organizacijos, kai kurios gailėstingųjų seserų organizacijos. Prieš nemokamo gydymo įvedimą pasisako: visos ligos bei gyvybės apdraudus bendrovės, organizuotoji daktarija, didžiosios prekybos bendrovės ir ligoninės.

Daugumas respublikonų yra prieš nemokamo gydymo įvedimą, o demokratai už įvedimą.

PASISAKYMAI

Ivykusių apklausinėjimų metu Washington buvo galima išgirsti juokingų, rimtų, graudžių ir linksmy pasisakymų. Kadangi ribota vieta neleidžia visų pasisakymų paminėti, todėl suminėme tik keletą, kurie vienu ar kitu būdu buvo charakteringi ir verti dėmesio. Sugrupuokime pasisakymus pagal aukščiausiai minėtąją charakteristiką.

1. Rimti pasisakymai. Paminėtinas dabartinio socialinio draudimo, mokslo ir sveikatos ministerio Abraham Ribicoff pasisakymas. Jis savo liudijime aiškiai pabrėžė, kad negali būti jokios abejonės, jog šiandieninė gyvenimo santvarka reikalauja ir priverčia, kad

nemokamu gydymu rūpintųsi valstybė, bet ne paskiras pilietis. Didelės gydymosi išlaidos, privačių apdraudus bendrovių savanaukiškumas bei mažos senesniųjų piliečių pajamos yra svarbiausios priežastys, dėl kurių senimas nebepajėgia užsimokėti pats už gydymą. Todėl jam į pagalbą turi ateiti valstybė.

Svarbus ir svarus buvo AFL-CIO prezidento George Meany pasakymas, jog veikias Kerr-Mills įstatymas nepajėgia problemos išspręsti ir todėl yra būtina intensyvesnė valstybės parama. Tokia parama galima yra tik per nemokamo gydymo įvedimą.

2. Juokingi pasisakymai. Prie juokingų pasisakymų priskirtinas Chambers of Commerce of the United States vice-prezidento John Joanis argumentas. Šitas prekybininkas sako, kad nemokamą gydymą negalima įvesti todėl, kad yra faktas, jog daugiau negu pusė senesniųjų žmonių turi sveikatos draudimą. O beto nėra garantijos, kad pilietis, mokėdamas tik 0,025% socialinio draudimo mokesčių už nemokamą gydymą (tiek būtų pakelti socialinio draudimo mokesčiai įvedus nemokamą gydymą), pajėgtų pakankamai į-

mokėti, kad galėtų naudotis nemokamu gydymu.

3. Linksmai nuteikią pasisakymai. Tai St. Peter's Episkopalo bažnyčios Salisbury, Md. kun. Robert Varley pasakymas. Jis esąs prieš nemokamo gydymo įvedimą todėl, kad nemokamas gydymas yra socialistinis dalykas. Kodėl jis taip galvoja? Nagi todėl, kad... už nemokamo gydymo įvedimą pasisako socialistinė spauda! Panašiai linksmai ir kito kunigo Roland Q. Leavell iš Jackson, Miss. pasisakydamas prieš nemokamo gydymo įvedimą. Girdi, toks gydymas sunaikintų individo iniciatyvą, apkrautų atsakomybę mokesčių mokėtojų ir atsakomybę rūpintis savo piliečių gydymu iš valstijos pervestų į federalinę valdžią.

Kadangi mums nesuprantamas, todėl linksmas yra ir kun. Stanley Parry iš Notre Dame Un-to argumentas, jog nemokamas gydymas neįvestinas todėl, kad statistiniai dar nėra įrodyti, jog dabartinė sistema yra nepajėgi užmokėti už nemokamą gydymą. Šitas kunigas taip pat nėra įtikintas, kad nemokamas gydymas yra reikalingas, nes ir vėl statistika neįrodo, jog senimas negalėtų gauti sveikatos apdraudus iš privačių sveikatos apdraudus bendrovių. Vadinasi, pagal jį, kol statistika neįrodo, kad nemokamas gydymas yra būtinas, tol mūsų senimas gali karšti ir sirgti be reikiamos priežiūros. Komentarai dėl

krikščioniškosios moralės nematau, kad būtų reikalingi.

4. Graudus pasisakymas. Apie šį graudų pasisakymą manau esate jau girdėję, nes čia pasireiškė lietuviškas daktaras Zenonas Danilevičius. Kadangi dėl jo liudijimo esu spaudoje jau pasisakęs, todėl nebūtų tikslo vėl veltis į ginčą. Tačiau man ir šiandien vis dar įdomu žinoti: kiek lietuvių gydytojų pasisako už nemokamo gydymo įvedimą ir kiek jų galvoja panašiai kaip dr. Z. Danilevičius?

Man lietuviško daktaro liudijimas buvo graudus todėl, kad anot kongresmano King, jis nemato jokio panašumo tarp amerikinio nemokamo gydymo projekto ir sovietinės Lietuvos nemokamo draudimo (dr. Z. Danilevičius nemokamo gydymo projektą H. R. 4222 prilygino Sov. Lietuvos nemokamam draudimui). Beto, buvo graudu dar ir todėl, kad dr. Z. Danilevičius Kongresniam komitetui pasakojo, jog jo apylinkės senimas turi labai mažai sunkumų užsimokėti už gydymą, kadangi jų namai yra jau išmokėti, vaikai išmokyti ir bendrai jų išlaidos yra mažos. Tik stebiuosi, kodėl jis dar nepridėjo, kad jo apylinkės senimas pajėgia užsimokėti už savo laidojimo išlaidas? Tai štai prie kokių aiškinimų prieiname, kada atsimename tik savą profesiją, o visa kita paliekama kitiems.

Bendrai, kova dėl nemokamo gydymo įvedimo aštrėja. Mano

KODĖL BALTUOSE RŪMUOSE NEĮVYKSTA NAUJŲJŲ METŲ SVEIKINIMAI

JAV pirmą kartą Naujų metų oficialus sveikintojų priėmimas įvyko 1790 metais, kada New Yorkas buvo sostinė. Prezidentas Washingtonas pakvietė visus aukštesnius valdininkus ir diplomatus dalyvauti priėmime, kuris įvyko jo namuose tarp 12 - 3 valandos po pietų.

Vėliau Washingtonas rado, kad Naujų metų diena turi būti švenčiama pagal krašto papročius ir būdą. Jis tikėjosi, kad oficialių priėmimų, kaip buvo New Yorke, daugiau nebus. Todėl ir ligi šiol Baltame Name jokių oficialių sveikintojų neįvyksta.

Kai Anglijos karaliaus Henriko Trečiojo karūnavimo metu didžiausias deimantas iškrito iš karūnos, gyventojai tai palai-

nuomone, projekto tapimas įstatymu yra tik laiko klausimas. Tačiau projekto pavertimas įstatymu, atrodo, bus sunkus, nes šiame krašte jo priešininkų dar daug yra.

Kadangi šio klausimo sprendime vidurio kelio nėra, todėl nors kova ir sunki, bet evantualiai ją turėtų laimėti nemokamo gydymo įvedimo šalininkai.

O kuriai grupei mes priklausom? Viliuosi, kad tai, kuri gina paprasto žmogaus teises.

kė bloga pranašystė, būtent, kad Anglija nustos vienos savo kolonijų. Ir tikrai; to karaliaus viešpatavimo metu Amerikos kolonija, dabartinė JAV, sukilo ir atsiskyrė nuo Anglijos.

Vėliava, ant kurios Francas Scott Key įrašė žodžius, "The Star Spangled Banner", šiandien yra Washington, D. C., National Museum. Tai yra toji vėliava, kuri plevėsavu McHenry tvirtovėje, kada ją 1814 metais rugsejo mėn. bombardavo angliai.

Library of Congress biblioteka buvo įsteigta 1800 metais. Tada Kongreso nariai jos steigimui pasiskyrė 5,000 dolerių. 1814 metais Anglijos kariuomenei įžygiavus į Washingtoną, biblioteka buvo sugriauta. Vėliau prezidentas Jefferson padovanojo savo biblioteką iš 6,479 knygų, 23,950 dolerių vertės. Ji pasidarė pradininkė dabartinės Kongreso bibliotekos.

N.B.

GERIAUSIA DOVANA
YRA R. SPALIO --
"ALMA MATER"

Svarbus pranešimas

Society

FOR SAVINGS

taupytojams,

turėjusiems taupomąją sąskaitą 1958 m. gruodžio 31 d.

Svarbus žingsnis yra padarytas galutiniam paskirstymui jūsų teisių likusiuose buvusio Society for Savings, Cleveland, turto. Šis paskirstymas bus padarytas visiems asmenims, turėjusiems pastovią taupomąją sąskaitą šiame banke 1958 m. gruodžio mėn. 31 d.

Tą dieną Society for Savings buvo sujungta su Society National Bank of Cleveland. Kadangi toks susijungimas neturėjo ankstesnio pavyzdžio Ohio valstijos bankų istorijoje, Society for Savings patikėtini ir Society National Bank direktoriai, jų patiekta "susijungimo planą" patiekė patvirtinti Cuyahoga County teismui Court of Common Pleas. Byla buvo paskirta teisėjui Daniel H. Wasserman.

Šis teismas dabar patvirtino sujungimo planą su tam tikrais konstruktyviais pakeitimais. Bylos eigoje teismas nustatė, kad asmenys, turėję pastovias taupomasias sąskaitas minėtają dieną, turi nuosavybės teises į likusį Society for Savings turtą. Kiekvieno patovaus taupytojo dalis nuosavybėje yra nustatoma santykio procento, kurį jo sąskaitos balansas turėjo su suma visų taupomųjų sąskaitų balansu Society for Savings taupytojų susijungimo dieną.

Nuosavybės pažymėjimai, kuriuos jūs gausite, jums nieko nekainuos. Jie bus priedas prie bet kurio taunomosios sąskaitos balanso, kurį jūs šiuo metu turite Society National Banke. Jie neturi būti sumaišyti su palūkanomis, mokomomis už jūsų taupomąją sąskaitą, ir jokiu atveju jie nėra jūsų sutaupų pakaitalas. Mes dabar galime pradėti nustatyti komplikuoatą jūsų teisių paskirstymo procedūrą. Paskirstymas prasidės 1962 m. gegužės 30 d. ar anksčiau. Paskirstymas bus vykdomas paštu, todėl jūs neprivalote šiuo laiku nieko daryti užsitikrinimui, kad gausite savo nuosavybės įrodymą.

Be abejojimo yra galimybė, kad teisėjo Wasserman sprendimas gali būti apeliuotas. Nesutinkantieji turi teisę paduoti apeliaciją per 20 dienų po sprendimo įregistravimo. Šiuo atveju gali prisieiti visą bylą vesti iš naujo ir nutęsti faktišką paskirstymą.

KA JŪS GAUSITE

Jei jūs turėjote pastovią taupomąją sąskaitą Society for Savings 1958 m. gruodžio 31 d., jums bus prisiustas pažymėjimas, įrodąs jūsų nuosavybės teisę į Society for Savings Company, Cleveland, akcijas. Ši bendrovė, sudaryta ryšium su susijungimo planu, yra savininkas visu Society National Bank, Cleveland, akcijų, išskyrus įstatymo reikalaujamas direktorių kvalifikavimo akcijas.

Jūsų pažymėjimai bus vienos iš dviejų ar abiejų rūšių. Pirmas yra Voting Trust Certificate ir vienas toks pažymėjimas bus išduodamas už kiekvieną pilną \$500.00, kuriuos jūs turėjote idėję savo taupomąją sąskaitą 1958 m. gruodžio 31 d. Antras yra Scrip Certificate, įrodąs dalį vieno Voting Trust Certificate, kurį jūs gausite už jūsų taunomosios sąskaitos balansą, mažesnę kaip \$500.00, buvusį susijungimo metu. Kai jūs gausite savo Scrip, jūs taip pat gausite pilną informaciją, ką jūs galite daryti, kad sudarytumėt pilną Voting Trust Certificate.

Jei jūs buvotė taunytas School Savings skyriuje, jūsų nuosavybė bus iškeista grynais pinigais santykiu 15 c. už dolerį, idėta 1958 m. gruodžio 31 d. Ši suma bus idėta jūsų mokyklos taupomojį sąskaitą Society National Banke, o jei jau jūsų mokyklos taupomojį sąskaitą yra uždaryta, jūs gausite čekį tai sumai, kuri jums priklauso. Bet kuris mokyklos taupytojas, buvęs minėtają datą, turi teisę pasirinkti Scrip ar Voting Trust Certificate, vietoje gryną pinigų.

KA ŠI NAUJA NUOSAVYBĖ JUMS REIŠKIA

Dabar, pirmą kartą ilgoje 112-os metų Society istorijoje — pirma kaip tarpusavio taupomasis bankas ir dabar kaip komercinis bankas — jūs esate netiesio-

giniai savininkas Clevelando Society National Banko. Jūs greitai gausite apčiuopiamą šios nuosavybės įrodymą. Šis apčiuopiamų nuosavybės teisių paskirstymas įgyvendina vieną iš svarbiųjų jūsų Trustees tikslų, vykdamą susijungimą.

Stiprėjant Society National Bankui, jūsų nuosavybės vertė Society for Savings Companyje turėtų kilti. Jūs galite prisidėti prie jūsų dalies augimo, ir toliau kiekvieną dieną darydami biznį Society National Banke ir rekomenduodami to banko patarnavimus jūsų draugams ir biznio bendrininkams. Savo patarnavimais ir finansine padėtimi Society National Bankas yra pasirodęs atlikti visus banko ir tresto reikalavimus, kaip pavienių asmenų, taip ir biznio žmonių. Šio banko patarnavimas apima taupomasias, asmenines čekių ir komercines sąskaitas, o taip pat ir visų rūšių paskolas, pilnus turto tarnybos, tarptautinio banko ryšius ir daugelį kitų. Savo turto, viršijančio \$460,000,000, Society National Bankas dabar yra 74-tas didžiausias bankas iš 13000 komercinių bankų Jungtinėje Valstybėje.

Paskirstymo metu jūs gausite visą informaciją, reikalingą jums apsispręsti, ar jūs norite laikyti ar parduoti savo teises.

Gave savo pažymėjimus ir/ar scrip ir informacijas bei instrukcijas, kurios tada bus jums patiektos, jūs galite nusipirkti ar daugiau scripų, kad sudarytumėt pilną pažymėjimą, nusipirkti daugiau pažymėjimų, ar jūs galite narduoti savo pažymėjimus ar scrip. Koks bebūtų jūsų sprendimas, mes būsim laimingi pagelbėti jums atlikti jūsų užsakymą, ar jūs galite kreiptis į jūsų vertybinių popierių dealerį ar brokerį.

Nors šie pažymėjimai ar scriptai, kuriuos jūs gausite, jums nieko nekainuos, jie nesudarys apmokestinamas pajamas pagal veikiančius federalinius pajamų mokesčių įstatymus. Tačiau, jei jūs šiuos pažymėjimus ar scriptus parduosit, mūsų teisinio patarėjo nuomone, pardavimo kaina bus apmokestinama federalinių pajamų mokesčių.

Aš dėkoju jums Society for Savings Company ir Society National Bank vardu už jūsų kantrybę šių trijų metų laikotarpyje, kuris buvo reikalingas teismui pilnai apsvarstyti visus su tuo klausimu susijusius reikalus.

Mes pilnai tikimės ir ateityje jums patarnauti, ir sutikti visus ateities reikalavimus su pasirošimu ir naujomis idėjomis, kad Bendrovė, kurios savininku jūs dabar esat, gali tik augti ir klestėti!

Mūsų geriausi linkėjimai jums ir jūsiškiams Laimingų švenčių ir sveikų bei sėkmingų Naujų Metų.

SIRDINGAI JŪSŲ

PRESIDENTAS

Society FOR SAVINGS Company
IN THE CITY OF CLEVELAND

VOTING TRUSTEES:

Morris Abrams
President, Curtis Industries, Inc.

Walter K. Bailey
President, The Warner & Swasey Co.

Warren Bicknell, Jr.
President, The Cleveland Construction Company

Robert F. Black
Chairman of the Board, The White Motor Company

Charles B. Bolton
President, Payne-Bingham Company

T. J. Conway
President, Fisher Foods, Inc.

Thomas Coughlin
Director, The Murray Ohio Manufacturing Company

Frederick C. Crawford
Chairman of the Executive Committee, Thompson Ramo Wooldridge, Inc.

Ernest C. Dempsey
Attorney, Squire, Sanders and Dempsey

Mervin B. France
President, Society National Bank of Cleveland

Jack H. Green
President, The Progressive Mutual Insurance Co.

William Harvey Kyle
Executive Vice President, Society National Bank of Cleveland

Frank C. Lewman
Director, The Richman Brothers Co.

Allen J. Lowe
General Manager, Sheraton-Cleveland

James L. Myers
Chairman of the Board, Clevite Corporation

R. Henry Norweb, Jr.
Director, Holden Arboretum

Drake T. Perry
Consultant, The Harshaw Chemical Co.

Ralph S. Schmitt
Vice President and Secretary, The Cleveland Twist Drill Company

Clarence M. Taylor
President, The Harris Caloric Co.

John S. Wilbur
Senior Vice President, The Cleveland-Cliffs Iron Company

Arthur P. Williamson
Chairman of the Board, The Dill Manufacturing Company

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Dirva ateinančią savaitę, dėl Naujų metų šventės, išeis du kartus — trečiadienį ir penktadienį.

• Malvina ir Jonas Švarcai su šeima šiuo metu atostogauja Floridoje.

• Ralph S. Locher, Clevelando miesto mero A. Celebrezze atstovas ir teisės skyriaus vedėjas, padėjo Dirvos redakcijai už gražias nuotraukas, atspaus-

NAUJŲ METŲ SUTIKIMUI...

Jūs rūpinatės Naujų metų valgiais ar užkandžiais. O ar atsimenat hamburgers ir cheesburgers? Jūs galite labai pigia kaina, kiekvieno kišenei prieinama, nusipirkti McDonald's drive-in restorane. Ir taip patogiai lietuviams pasiekiamoj vietoj — E. 169 ir Lake Shore Blvd. kampas. O taip pat 6225 Mayfield Rd.

McDonald's restorano šviesos parodys kelią ir nereikės dairytis, kur jis yra. O jaukumas atsisėsti prie linksmų šviesų ir patogiose kėdėse, taip pat nepaprastai. Ir dar, svarbiausia, už tokią mažą kainą.

Jūsų patogumui McDonald's bus atidaryta sekmadienį (Naujų metų išvakarėse) iki 3 val. po pietų. Naujų metų dieną — pirmadienį, restorai bus atidaryti nuo 6 val. po pietų.

tas iš Kalėdų priėmimo laikraščių redaktoriams ir radijo valandų vedėjams.

• I Uuošvės — B. Sruogos 3 v. komedijos — premjera, sausio 20 d. Lietuvių salėje, bilietus, užsakytus iš anksto, prašoma atsiimti iki sausio 4 d. Šiaip jau bilietai parduodami Liet. Prekybos Namuose, Dirvoje ir sekmadieniais — Šv. Jurgio parapijos spaudos kios. Kainos — nuo \$1.50 iki \$3.00.

• Naujųjų Metų proga per Tėvynės Garsų radijo valandėlę kalbės Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininkas St. Barzdukas.

Po jo žodžio ir Amerikos Lietuvių Tarybos sveikini-mo bus transliuojamas PLB Seimo koncertas iš Carnegie Hall, M. K. Čiurlionio simfoninė poema Miške, Vainiūno fortepijono koncertas ir eilė kitų lietuvių

kompozitorių kūrinių. Šios rūšies koncertas yra bene pirmasis per mūsų radijo valandėlę. Jis bus transliuojamas pirmadienį, sausio 1 d. nuo 3 iki 4 val. p. p. per WXEN-FM banga 106.5.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Lietuvių Bendruomenės abiejų apylinkių valdybos maloniai prašo visus lietuvius atsilankyti į Naujų metų sutikimą, kuris įvyks šių metų gruodžio 31 d., sekmadienį, Naujosios parapijos salėje — 18022 Neff Rd., Cleveland 19, Ohio.

Naujų metų sutikimo pradžia 8:30 val. vak., iki 2 val. ryto. Bilietų kaina: \$3.00 suaugusiems, \$6.00 jaunimui ir \$2.00 tiems, kurie nenorės pasinaudoti valgiais ir gėrimais parengtu stalų. Jie patys galės juos užsisakyti Moterų Sa-

jungos gražiai parengtam bufete.

Meninę programą išpildys mūsų vietiniai menininkai.

Laisvų stalų dar yra. Jų užsisakymo ir bilietų įsigijimo reikalu prašome kreiptis į abiejų apylinkių išdėstinius: A. Karsoką, telef. HE 1-4925 ir Pr. Puškorių, telef. UL 1-2595. Kam patogiau, tas juos gali užsisakyti ir pas kurį kitą šių valdybų narių.

L. B. abiejų apylinkių valdybos

Nauji Metai Baltic Delicatessen krautuvėje

Naujų metų švenčių proga mes pasiūlome savo klientams didelį pasirinkimą įvairių rūšių šampanų, vynų, alaus ir vaisvandenių. Stipresnių gėrimų uždažymui mes turime daug gėriminių prieskonių, kaip trejankos, zubrovkos, įvairių esencijų — konjako, riešutų, mokes bei įvairių vaisių sulčių.

Šeiminiškėms taip pat turime įvairių prieskonių, reikalingų kepimui, pav. rošių vandens, vanilijos šaknelių, potažo, esencijų, įvairių lukštenų riešutų ir karčiųjų bei saldžių migdolų.

O kur tortai, kiti kepyklos gaminiai, įvairios dešros, kumpiai, skilandžiai? Visa tai rasite pas mus. Čia pat rasite ir didžiausią Clevelande pasirinkimą saldinių puikiuose dėžėse.

Be to pranešame, kad vėl gavome naujų suomiškų bruknių transportą (statinęse). Perkantieji didesniais kiekiais šių sveikatai svarbių uogų, prašome atsiimti savo indus, nes tai cudarys pačiam pirkėjui patogumą ir ekonomiją.

Vakarinėj Clevelando pusėj, dėl ligos, parduodama kepykla. Kreiptis telefonu: TU 5-0145.

Parengimu kalendorius

GRUODŽIO 30 D. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos eglutė Šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas, Naujos parapijos salėje. Rengia L. B. abi apylinkės.

SAUSIO 7 D., 1962 Šv. Kazimiero Lit. mok. eglutė Naujojo Parapijoje.

SAUSIO 13 D. Čiurlionio ansamblio metinis koncertas Naujosios parapijos salėje.

SAUSIO 20 D. Lietuvių salėje Vlado Braziulio Vad. dramos studijos premjera. Uošvė -- B. Sruogos 3 v. komedija. Režisuoja V. Matulionis.

SAUSIO 27 D. Čiurlionio Ansamblio ir Šv. Jurgio parapijos choro, pagerbimo banketas -- koncertas. Rengia LBClevelando I-os Apy. valdyba.

1962 m. VASARIO 3 D. LSK Žaibo vakaras -- koncertas Slovenian Auditorium.

VASARIO 10 D. Čiurlionio Ansamblio Namuose, Lietuvių Fronto Bičiulių, Clevelando sambūrio pobūvis.

VASARIO 24 D. Lietuviams budžiams remti valdyba Čiurlionio namuose rengia užgavėnių blynų balių.

KOVO 3 D. Dainavos Ansamblio koncertas -- Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB Clevelando I apylinkės valdyba.

BALANDŽIO 28 D. 1962 m. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos tradicinis vakaras Šv. Jurgio parapijos salėje.

1962 m. GEGUŽĖS 12 D. Dirvos jaunųjų talentų varžybų koncertas Slovenian Auditorium.

1962 m. RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

TEVYNĖS GARSŲ RADIJAS NAUJŲJŲ METŲ PROGA 1962 m. sausio 1 d. nuo 3 iki 4 val. p. p. transliuoja LIETUVIŲ SIMFONINĖS IR VOKALINĖS MUZIKOS KONCERTĄ per WXEN-FM banga 106.5

Kiekvienas klausytojas maloniai kviečiamas būti lietuvių simfoninės ir vokalinės muzikos koncerto rėmėju, pasiūsdamas vieno dolerio auką šiuo adresu:
Lithuanian Voice — WXEN, 2323 Chester Ave., Cleveland, Ohio

NEW! McDonald's CHEESEBURGERS

still only
19¢

TRY 'EM TODAY

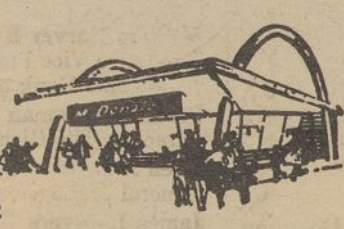
There's a new taste treat at McDonald's... a special cheese made from aged Cheddars... pasteurized and processed by Kraft Foods... especially for McDonald's Cheeseburgers. Another McDonald's exclusive in good eating. Tasty, tangy, aged Cheddars... grilled to perfection with 100% pure beef... served piping hot on a toasted bun. Try 'em today at McDonald's. The only place you can get them in town.

CHEESEBURGER "ALL AMERICAN"

CHEESEBURGER... SHAKE... FRENCH FRIES... McDONALD'S "ALL AMERICAN". A MEAL FOR ONLY 49¢... FOR A FAMILY OF 5 ONLY \$2.45

McDonald's
the drive-in with the arches

169th and LAKE SHORE BLVD.

6225 MAYFIELD ROAD EAST OF LANDER, MAYFIELD HEIGHTS

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN **OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30**
4% **SUPERIOR SAVINGS**
ACCOUNTS INSURED TO \$10,000
HOME AND REMODELING LOANS
IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką ducną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

P. J. KERSIS

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.

Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAIUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

DIRVA

Nr. 149

1961 m. gruodžio 29 d.

KAS IR KUR?

• Dirva ateinančią savaitę, dėl Naujų metų šventės, išeis du kartus — trečiadienį ir penktadienį.

• Dail. Adomas Galdikas, iš New Yorko buvo išvykęs į tarptautinę meno parodą, kuri šiuo metu vyksta Pittsburghe, ir Philadelphiaje esančius muziejus ir meno galerijas. Paskutiniu laiku A. Galdikas daugiausia dėmesio skiria tempera abstraktiniams kūriniams.

• Stasys Asevičius, Lietuvos kariuomenės majoras ir L. k. kūr.-savanoris, pirmasis Seinų miesto komendantas, gruodžio 6 d. staiga sunkiai susirgo. Paguldytas Toronto ligoninėje.

Būtų labai gražu, kad jo būtų draugai ir pažįstami, jį šioje rimtoje jo gyvenimo valandoje, prisimintų ir parašytų jam laišką. Rašyti: 102 Government Red St., Toronto 18, Ont., Canada.

• Aldonos Kanaukaitės, dr. V. ir O. Kanaukų dukros sutuoktuvės su Viktoru K. Naudžium įvyko gruodžio 25 d., Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, N. Y. Vestuvių puota jaunosios tėvų namuose.

Aldona dėsto muziką vienoje aukštesnėje New Yorko mokykloje, o Viktoras baigęs inžinerijos mokslą ir savo profesijoj dirba Chicagoje. Povestuvei keliolika metų jaunieji išvyko į Floridą.

• Australijos lietuvių studentų šeštasis suvažiavimas įvyksta gruodžio 27-31 dienomis Melbourne.

• Ilgesnį laiką užsitęsę Cicero šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovės namų remonto ir statybos darbai jau baigiami.

Atnaujintas ir daugiau kaip padvigubintas pastatas iš tolo šviečia ir puošia Cicero lietuvių koloniją.

Bendrovės vedėjas J. Gribauskas rūpinasi, kad namų įkurtuvės — O p e n H o u s e — įvyktų sausio mėn. pačioje pradžioje.

• Broliai R. A. Dičiūnas ir A. P. Dičiūnas, iš Pietų Australijos, baigę karališką Australijos laivyno mokyklą gruodžio 14 dieną pakelti karininkais. Viršininkų paklausti, kokia kalba jie kalba namuose, jie prisipažino, kad lietuviškai. Už ištikimybę savo tautai ir kalbai jie buvo viešai pagerbti.

• Neseniai įvykusiam Liet. Skautų Sąjungos Pirmiosios posėdyje Chicagoje buvo nuspręsta suorganizuoti Skautų Sąjungą priimti kaip trečią L. S. S. padalinį lygiomis teisėmis su L. Skautų Brolia ir L. Skautų Serija.

• Antano Škėmos Raštų Išleidimo Fondui įnašus prisuntė Alma ir Valdas Adamkavičiai \$50.00, D. Bielskus \$10.00, D. Kregždienė \$10.00. Lietuviškoji visuomenė norinti įsijungti į tragiškai žuvusio rašytojo Antano Škėmos kūrybos išleidimo darbą prašoma įnašus siųsti Fondui, adresu: Dr. Jonas Valaitis, 2547 W. 45th St., Chicago 32, Ill.

• K. Kasakaitis, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

Dukterų rūpesčiu Albina ir Pijus Stanaičiai, lapkričio 20 d., po didelių pastangų, iš Lietuvos pasiekė Australiją. Nuotrauka iš susitikimo Adelaidės aerodrome. Iš kairės: Česė Paliulienė, Albina ir Pijus Stanaičiai ir dainininkė Genė Vasilauskienė. Trečioji Stanaičių duktė -- Aldona Sandargienė su šeima gyvena North Royalton, Ohio.

ELIZABETH

ALT S-GOS ELIZABETHO SKYRIAUS DEŠIMTMETIS

Skyriaus pirmasis dešimtmetis rengiamasi paminėti iškilmingu vakarupo būviu ateinančių metų kovo 3 dieną, 7 val. vak. Lietuvių Laisvės didžiojoje salėje — 269 Second Street, Elizabeth, N. J.

Programą sudarys lietuviška meninė dalis, vaišės ir pasilinksminimas su šokiais.

Į šį vakarą numatoma kviešti visų artimųjų skyriaus narius ir valdybos drauge praleisti keletą jaukių valandų. Kadangi kovo 3 d. yra paskutinis šeštadienis prieš užgavėnias, tai juo labiau sudaro progą plačiai lietuviškai visuomenei ir papramogausti.

Bilietai kainuos 5 doleriai. Jie gaunami iš anksto Lietuvių Laisvės salės bare ir pas skyriaus narius.

Pobūviui organizuoti sudaryta komisija, į kurią įeina: Ignas Ožalas, Jonas Švedas ir Kazys Ožalas. Šiai komisijai talkininkauja skyriaus valdyba.

NAUJŲ METŲ LINKĖJIMAI

Neblogas paprotys Naujų metų išvakarėse atlikti gerus linkėjimus. Dūdoms skelbiant Naujus metus daugelis iš mūsų gal taip ir darys. Jungiuos ir aš prie tų linkėjimų.

Lietuvių Studentų Sąjungai — Pabandyti išspręsti tą didžiąją jų sąjungą kamuojančią problemą (kas mes esame?) 1962 metais ir pranešti davinius lietuviškai visuomenei.

Bostono skautų vadovams — Ieškoti toliau teisybės, o kol ji nebus įrodyta, nesileisti į antraeilės reikšmės reikalus, kaip sueigos išvykos ir t.t.

Los Angeles lietuviams — Pabandyti surasti lietuviškai kalbančią pranešinėtoją savo parengimuose, net jeigu ji ir nebūtų kino žvaigždė.

Lietuviams gydytojams — Sugretinti eiles su amerikiečiais gydytojais dėl socialinio aprūpinimo. Galvojimas, kad seneliams reikėtų nemokamo gydymo, yra nepaprastai pavojingas krašto saugumui (taip pat ir pelnui).

Chicago operos chorui — 1962 metais operos balių suruošti Chicago Kolizėje, kad visi galėtų sutilpti.

Lietuviams tėvams — Ieškant kaltininkų dėl vaikų nemokėjimo lietuviškai 1962 metais nusipirkti veidrodį ir į jį žvilgtelti.

Tadas Mickus, Grand Rapids, Mich.

BEVERLY SHORES

Lietuviška bendruomenė padidėjo nauja šeima. Prieš pačias Kalėdas iš Lansing, Mich. persikėlė Juozas ir Danutė Noreikai. Inž. J. Noreika dirba Valparaise.

*

Lietuvių Klubas išrinko žinomą visuomeninką ir veikėją J. P. Varkalą savo garbės pirmininku. J. P. Varkala šiais metais švenčia savo 80 metų sukaktį ir 50 metų vedybinį jubiliejų. Jis yra veiklus eilės organizacijų veikėjas ir dosnus lietuviškos minties rėmėjas. Jo pastangomis buvo atgaivintas SLA vienetas.

*

Klubo rengiamam Naujų Metų sutikimui bilietai pritrūko prieš mėnesį... Bilius įvyks ištaigingoje Leonard's svetainėje ant Michigano ežero kranto.

TORONTO

Tautinės Sąjungos skyriaus susirinkime aptarti veiklos klausimai

LTS skyriaus narių susirinkimas įvyko gruodžio 17 d. Lietuvių Namuose. Buvo kiek plačiau išsikalbėta su eilę, iškilų, lietuviybės išlaikymo, jaunimo, spaudos, laisvinimo, bendrinių organizacijų veiklos ir kitais reikalais. Taipgi padiskutuota ir aptarta artimos ateities veikimo perspektyvos.

Pažymėtina, kad tautinė mintis savo praeities kelyje sutiko daugelį puolimų ir yra išėjusi laimėtoja. O tai rodo, kad pasirinktas kelias buvo teisingas ir tikėta, kad juo eidami geriausiai galėsime pasitarnauti mūsų kenčiančiai Lietuvai.

praėjo rimto esamos padėties įvertinimo ir nuoširdaus reikalų aptarimo dvasioje.

Buvo apžvelgtas mūsų laisvinimo reikalai ir iš jų išeinančios pasėkos. Jomis šiandien lietuviškai galvojanti visuomenė nė kiek nesidžiaugia. Veiksniams reikėtų realiau žvelgti į dabarties gyvenimo mums statomus reikalavimus ir daryti sprendimus išeinančius toliau už partijų ribų. Amžinai besitęsiančios krizės nėra įmanoma niekaip pateisinti. Tai turėtų įsisąmoninti pretenduojančios į valdymą grupės, kurioms vienoms, matomai, toji našta yra nepakeliamą.

LNT Komiteto tradicinis balius numatomas ruošti ateinančių metų vasario 10 d. Lietuvių Namuose.

• "Lietuviška knyga yra pasas, kurį kiekvienas pamato, jėgą ir tavo kambarį". Praturtinkite savo bibliotekas dabar, pasinaudodami Gabijos knygų išpardavimu. Kai kurios knygos atpigintos iki 90%. Sąrašų prašykite šiuo adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

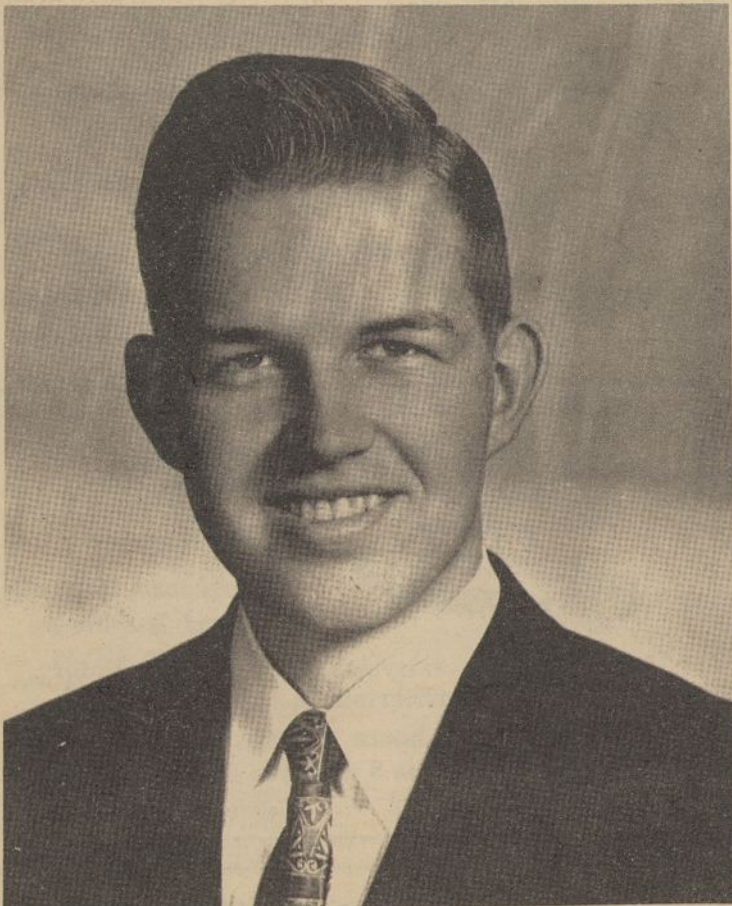
L. Neprikl. Talkos rėmėjų pasitarimas

Lietuvos Nepriklausomybės Tarką sudarančių organizacijų valdybų pasitarimas, kuris įvyko Lietuvių Namuose gruodžio 17 d.,

Gruodžio 24 d. Chicagoje Jaunimo Centre buvo paminėtas nesenai miręs poetas -- laikraštininkas Juozas Tysliava. Viršuje: minėjimo prezidiumas. Iš kairės B. Babrauskas, dr. S. Biežis, minėjimą organizavęs Jonikaitis ir Zalatorius. Apačioje: dalis publikos -- Zalatorienė, Babrauskai, Jonikaitis, Pautienius, Mulokas ir Dirvos foto korespondentai Gulbinskas, Degutis ir kt.

Vyt. Račkausko nuotrauka

Pianistas Manigirdas Motekaitis rengia piano solo rečitalį, piano muzikos masterio laipsniui įsigyti. Pereitais metais jis baigė bakalauru laipsnių pianisto virtuozo ir kompozitoriaus prof. A. Tcherepnino piano klasę De Paul konservatorijoje. Rečitalis įvyks sausio 5 d. 8:15 v.v. De Paul konservatorijos Center Theatre didžiojoje salėje, 25 East Jackson str. (kampas Jackson ir Wabash Str.), Chicagoje. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti jo koncerte. Įėjimas nemokamas.

Brangiai

REGINAI SIDZIKAUSKIENEI

mirus, jos vyrui VACLOVUI SIDZIKAUSKUI ir giminėms, reiškiame gilią užuojautą

Steponas Nasvytis ir Algirdas Nasvytis su šeimomis

JŪS NEBEPAŽINSIT

savo senos plokštelės: atsineškite pas mus ir pasiklausykite, kaip ji skamba, grojama geru vokišku aparatu. Gradinsko TV ir radijo krautuvė, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill., FR 6-1998.

Gruodžio 16 d. Chicagoje Jaunimo Centre įvyko prel. Juro 70 metų amž. proga pagerbimas. Prie garbės stalo sėdi: gen. konsulas dr. Daužvardis, prelatas Juras, vysk. Brizgys, J. Daužvardienė, inž. A. Rudis, Bruno Markaitis.